SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 30. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 14, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 14-го ЛЮТОГО 1992. Ч. 30. РІК XCIX.

ВІДБУЛОСЯ ЗАСІДАННЯ ПВР УКРАЇНИ

Київ (УНІАР). — Тут у вівторок, 11-го лютого, відбулося засідання Президії Верховної Ради (ПВР) України, на якому вирішено, що наступні пленарні засідання парламенту особливу увагу повинні присвятити законам про економічні реформи. Знову прозвучала критика на адресу Кабінету Міністрів, який досі не представив законопроєктів з економічних питань.

Тим часом у Закарпатті опубліковано проєкт закону України про надання Закарпатській області статусу спеціяльної самоврядної адміністративної одиниці. Автори проєкту прагнуть створити механізм реального, а не декларативного самоврядування. В проєкті враховано досвід американських стейтів, швайцарських кантонів тощо. Є в проєкті і українська специфіка. Не буде прямої дії органів розпорядчих виконавчих центрів у самоврядній території.

Знову заявив свої права на вільну економічну зону Донбас, де 8-го лютого відбувся установчий з'їзд руху за відродження Донбасу. Він зібрав лідерів страйкових комітетів, директорів підприємств, демократів, комуністів-соціялістів, які домагаються федеральноземельного устрою української держави і створення Землі Донбас. На Конгресі як спостерігач був член Президії Верховної Ради України Олександер Ємець. На його думку, відсутність чіткої урядової економічної програми та нерішучість у проведенні економічних реформ породжують думку, що центральне керівництво України не спроможне вивести економіку з безвихідного становища. Однак Ємець уважає, що більшого успіху можна досягнути за допомогою окремих економічних зон, а створенням зони вільного підприємництва на всій території України.

Голова Верховної Ради України Іван Плющ розповів членам Президії про участь української делегації у праці 43-ої сесії Парляментарної асамблеї Ради Европи. Своє становище І. Плющ виклав ще на пресовій конференції у Парижі. Він заявив, що інфляція прийшла з Росії, а Україна нічого не могла зробити через все ще існуючий єдиний економічний простір. Тому потрібна власна валюта і власна армія. Суверенна держава не може існувати без державних кордонів, тому в Україні уже створені прикордонні війська.

„За кілька днів перебування у Страсбурзі, де делегація України знайомилася з працею Европейського парляменту і Ради Европи, я стомився відповідати на питання чому всі інтегруються, а республіки колишнього СССР — дезинтегруються", — казав І. Плющ. Він пояснив, що Україна не може бути одружена кілька разів, а щоб створити новий союз, треба розірвати попередній шлюб. Співдружність Незалежних Держав — це мирний шлюборозвідний процес. Якщо Росія, Україна та інші незалежні держави стануть членами европейських структур, то структури СНД будуть непотрібні. На думку І. Плюща, інтеграція України в загальноевропейський процес цілком реальна.

УКРАЇНА БРАТИМЕ НЕЗАЛЕЖНУ УЧАСТЬ В ЛІТНІЙ ОЛІМПІЯДІ

Київ (УІС „Смолоскип"). — У січні 1992 року в Україніззактивізувалося питання окремої і незалежної її участи в літніх Олімпійських Іграх в Барсельоні.

Після чисельних і складних ситуацій і після особистого втручання Президента України Леоніда Кравчука у цю справу, Національний Олімпійський Комітет України (НОК), який очолює Валерій Борзов, зайняв чітке і виразне становище і сьогодні є певне, що Україна буде брати участь в літній Олімпіяді окремо і незалежно.

Щоб зрушити це питання, багато зусиль доложив Осип Зінкевич, офіційний представник УСЦАК і Олімпійської комісії СКВУ, який перебував в Україні в другій половині січня.

Він відбув у цій справі двогодинну розмову з президентом НОК В. Борзовим, який є рівночасно міністром молоді й спорту, зустрічався з деякими олімпійськими чемпіонами і працівниками міністерства, з президентом Українського Національного Олімпійського Комітету (який був створений багато раніше, ніж НОК) Валерієм Шутим. Під час авдієнції представників української діяспори у Л. Кравчука, О. Зінкевич обширно з'ясував це питання та просив, щоб він втрутився і допоміг у тому, щоб в літній Олімпіяді Україна брала участь самостійно. Під час цієї розмови з президентом України, представник комітетів Руху в Канаді Ерст Гуцуляк зідклярував, що українська громада Канади збере для української олімпійської дружини один мільйон долярів.

Перебуваючи у Києві О. Зінкевич дав обширне інтерв'ю для спортової програми українського телебачення, яке епізодами по 12 хвилин почало його передавати по всій Україні в неділю, 26-го січня. Він дав також інтерв'ю в олімпійських справах „Спортивній Газеті", і порушив його в інтерв'ю для газети „За Вільну Україну".

У Львові О. Зінкевич вів переговори в олімпійських справах з Ярославом Кендзьором, головою постійної комісії Верховної Ради України з питань культури та духовного відродження, який є рівночасно членом НОК, з Мирославом Герциком, членом НОК, який є також головою комітету з

(Закінчення на стор. 8-ій)

Дж. Бейкер відвідує нуклеарний об'єкт під Челябінськом

Москва. — Державний секретар ЗСА Джеймс Бейкер, який здійснює поїздку по шістьох країнах Співдружности Незалежних Держав, відвідує сьогодні недавно розсекречене місто Челябінськ-70, про існування якого досі практично ніхто не знав. У повідомленні ТАСС сказано, що „там містяться виробниче об'єднання 'Маяк', яке займається переробленням нуклеарних відходів і роботою над збройним плутонієм. Цей об'єкт ще ніколи не відвідував чужинецький державний діяч такої ранги".

Спочатку плянувалося, що державний секретар відвідає лише Узбекістан, Таджикістан і Туркменістан, однак в останню хвилину до них додали Молдову, Вірменію і Азербайджан. Як пише газета „Ізвестія", це поширення маршруту „стало несподіванкою". Газета підкреслює, що „шість держав, які відвідає Бейкер, утворюють дві дуги підвищеної політичної напружености у СНД", і що „загострення в будь-якій частині однієї з них може призвести до краху СНД".

Візита американського державного секретаря в СНД почалася з Молдови. Він прибув у Кишинів вночі з понеділка на вівторок. На летовищі його зустрічали прем'єр-міністер Молдови Валерію Муравскі і міністер закордонних справ республіки Ніколає Ціу.

Бейкер зустрівся з президентом республіки Мірчем Снєгуром і на пресовій конференції особливо відзначив „згоду Молдови дотримуватися прав людини і національних меншин". Він сказав, що Вашінґтон має намір підтримати вступ Молдови в ООН і в Міжнародний валютний фонд. Бейкер сказав, що справа про встановлення дипломатичних відносин між ЗСА і Молдовою і відкриття американської амбасади у Кишиневі буде обговорюватися під час майбутньої візити Снєгура у Вашінґтоні.

Відповідаючи на запитання про становище Вашінґтону до можливого об'єднання Румунії і Молдови, Бейкер сказав, що „це проблема, якою повинні займатися Молдова і Румунія, а не З'єднані Стейти".

М. Ґорбачов ще напередодні путчу наказав заховати партійні гроші

Москва. — Згідно з повідомленням західніх кореспондентів, Михаїл Ґорбачов, тодішній генеральний секретар ЦК КПСС і президент, місяць до державного перевороту дав зарядження на письмі, щоб заховати партійні гроші і зберегти їх для майбутніх потреб. Він наказав своїм підвладним вкласти частину величезного капіталу у стабільні місцеві підприємства, іншу частину компартійці, правдоподібно, вивезли потаємно до закордонних банків, головно до Швайцарії, разом з частиною запасів золота.

Всю цю справу потаємного розкрадання державної і партійної каси колишнього СССР розкрив тепер заступник генерального прокурора Російської федерації Євгеній Лісов. Він й інші політичні діячі Росії не виключають, що Комуністична партія вже тоді приготовлялася до переходу у „підпілля", тобто у нелегальний сектор, підкреслив Лісов.

Інша причина такого поступовання, як подає „Ню Йорк Таймс" у числі з 11-го лютого є те, що КПСС бажала під іншою назвою включитися у процес переходу економіки до системи вільного ринку і забезпечити за собою дальші впливи у головній індустрії й інших проєктах економіки.

Під теперішню пору привазні і урядові комісії Російської федерації, а також деякі вчені інших республік, тепер незалежних держав, вивчають приступні їм документи в цій справі і взагалі фінанси СССР. За словами Лісова слідчі вже знецінзалізували валюту у формі банкових вкладів на суму 26 міл. долярів. Їм, однак, ще не вдалося відкрити основних сум, внутрі колишнього СССР і за кордоном, які, згідно з опінією знавців, становлять понад 50 біл. долярів, 60 тонн золота, 150 тонн срібла й 8 тонн платини. Ходять чутки, що все це зложене у швайцарських банках, а частина у західніх великих підприємствах під великим секретом. В кожному разі слідча комісія не змогла доказати жодному членові ЦК КПСС, що на їхніх контах знаходяться партійні і державні гроші, — заявив Лісов. Натомість, сказав він, зібрано чимало компромітуючих матеріялів для започаткування судових процесів проти багатьох колишніх партійних керівників.

Алексєй Сурков, член комісії Верховної Ради Росії, заявив, що незабаром комісія проголосить Комуністичну партію неконституційною і буде намагатися заморозити усі її капітали, награбовані в народів. Він, однак, не каже, чи принаймні частинка з цього награбованого майна дістанеться республікам, чи зглядно тепер незалежним державам.

Лісов також у подробицях виявив, як Компартія фінансувала закордонні компартії і підривні організації. За останніх 10 років перед упадком Москва виасиґнувала 200 міл. дол. для комуністів у 80-ох країнах. Комісія вирішила поширити слідство також на такі організації, як Комітет охорони миру і Союз совєтських дружби із закордонними країнами.

„Якщо будуть розкриті усі злодіяння комуністів, світ буде ще раз здивований і потрясений маштабами злочинів тієї кримінальної організації", — заявив Лісов.

Вийшла брошура про М. Драй-Хмару

Нюарк („Сучасність"). — Товариство „Меморіял" в Магадані на Колимі опублікувало брошуру російською мовою про визначного поета і літературознавця Михайла Драй-Хмару п.н. „Засуджений на вічну пам'ять".

В брошурі включено переклади деяких поезій на російську мову та фотографії кладовища каторжників. Цю могилу відшукали члени Товариства „Пошук", членом якого є Тамара Сергєєва. Вона також є автором вступної статті про Михайла Драй-Хмару у цій брошурі.

Профспілки вояків СНД шукають підтримки в ООН

Київ. — Пресове агентство Ассошіейтед Пресс й „Інтерфакс" повідомили, що військовики, в більшості старшини, „втікачі" від присяги на вірність Україні, переважно росіяни, створили нібито для власного захисту і для захисту своїх родин „профспілку військових", через яку вони звернулись до нового генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй Бутроса Ґалі, і поскаржились йому, вказуючи на заяву керівництва України, що всі військовослужбовці, які відмовились приймати республіканську військову присягу, можуть їхати служити куди хочуть, або переходити у резерву. Це на їхню думку, „прихована форма репресії", бо, мовляв, „зневажено життєво важливих інтересів людей, в чиїх руках знаходиться зброя, в тому числі ядерна, може мати непередбачені наслідки", — говориться в листі до ООН.

Росіянам-відмовникам від присяги на вірність Україні видається, що їх покривджено, бо десятиліттями вони втішалися спеціяльними привілеями, включно з вигідними квартирами, добрими харчами тощо. Вони жалуються на Уряд України, що їм пропонується стати втікачами в пагонах і разом з сім'ями виїжджати у невідомому напрямку, або звільнюватись. Вже тепер, пишуть у листі до Ґалі „профспілки військових", в СНД є понад 300,000 офіцерів, що не мають помешкань, і це число постійно зростає.

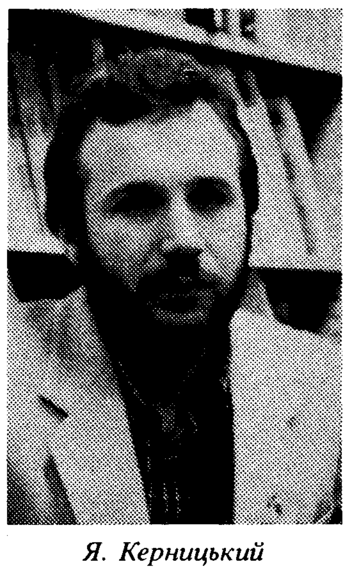
До заяв російських лідерів і самого президента Бориса Єльцина про те, що „відмовників" приймуть і всім необхідним забезпечить Росія, офіцери ставляться скептично. Їм бо відома доля воїнів, виведених зі Східньої Европи, які так і залишилися без помешкань. А на черзі — виведення військ з Прибалтійської округи. Їх також в основному плянується направити на територію Росії.

Та усе ж найбільше „профспілкам військових" болить Україна, яку вони не хочуть покидати, але й присяги на вірність українському народові вони не хочуть приймати. Вони звертають увагу генерального секретаря ООН Ґалі на те, що в Україні, буцімто значну групу офіцерів та їх сім'ї ставлять у безвихідне становище.

Українські урядові чинники висловили надію, що Ґалі не стане вмішуватись до внутрішніх справ України і не буде підтримувати ребеліянтів, які не тільки самі відмовляються від присяги, але й інших відмовляють від цього обов'язку. Київські чинники підкреслюють, що так поступають тільки окупанти у відношенні до автохтонного населення і такий стан в незалежній Україні тривати не може.

Від техніки до народного мистецтва — короткий шлях

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Розуміється, коли Ярослав Керницький відвідує нашу редакцію то спершу нас усіх цікавить чи він не споріднений з усім нам ще так незабутнім у пам'яті Івасем Керницьким, вірним співробітником „Свободи", письменником-гумористом і автором сотк фейлетонів. І справді, наш гість відразу вияснює, що ІКЕР це його двоюрідний дідо, а він, поруч з іншими завданнями, шукає за матеріялами про свого славного діда.

Я. Керницький

Це родинне пов'язання відразу створює якийсь теплий контакт і свободу розмови, хоча Я. Керницький, як ІКЕР, скромна людина.

Нас цікавить чому саме цей молодий інженер електроніки з дружиною германісткою тепер відвідують Захід зовсім не по своїх професіях, а як колекціонери і реставратори українського народного одягу.

Я. Керницький старається нам коротко це вияснити. Він захопився політично-культурною діяльністю, вступивши до Товариства „Леви", відтак активно працював у Русі, а зараз займається проблемою створення українського війська, відразу виймає отже з кишені статут Львівського Громадського Комітету за відродження УНАрмії та залишає до перечитання.

Він з дружиною почали збирати старовинний народний український одяг з думкою залишити дітям вічнокий спадок історії України. Усе почалося, як розповідає, від сорочки бабуні з Любачівського повіту, а далі вони обоє почали їздити з передвиборчою агітацією, з вертепами, примиренням релігійних громад, творенням осередків НРУ і при цій нагоді побільшали свою збірку. Одна сорочка була їм подарована в Кирилівці, родинному селі Тараса Шевченка, інші призбирали в різних областях, здебільша унікальні музейні строї з кінця XIX і початку XX століття з Борщівщини, Буковини, Снятинщини, Київщини. І так вони зібрали понад 40 сорочок, крім того деякий народний одяг також історичної вартости і декілька сорочок вже нових, які мають на продаж. З усім тим та ще із гаварецькою керамікою вибралися вони у дорогу на Захід.

Питаємося, чи виставка в Ню Йорку це початок їхньої серії, але Я. Керницький відповідає, що виставляли свою унікальну збірку вже у Клівленді, Чикаго, Дітройті, Філядельфії, тепер в Ню Йорку, а ще вибираються до Вашінґтону, де будуть виставляти у Конгресовій бібліотеці, бо вони в ЗСА вже від 26-го листопада.

Далі плянують вони виставки по цілій Европі, щоб спопуляризувати українське народне мистецтво, а після повороту до Львова будуть працювати над відродженням димленої української

(Закінчення на стор. 8-ій)

У СВІТІ

НА КРИТИКУ З ПРИВОДУ повернення втікачів з Гаїті на батьківщину Уряд президента Джорджа Буша знову заявив, що нема жодних підтверджених доказів про будь-які знущання над поверненими втікачами.

ЗГІДНО З НЕПІДТВЕРДЖЕНОЮ інформацією, двох лібійських терористів, причетних до загибелі пасажирського літака над шкотським містом Лакербі в грудні 1988 року ймовірно, страчено. Спостерігачі вважають, що лібійські лідери не змогли знайти іншого виходу зі становища, адже у випадку передання терористів до рук американського правосуддя неодмінно були б оприлюднені факти, які Лібія ретельно приховує. Але у вівторок, 11-го лютого, один англійський турист сказав, що він недавно бачив в Лібії тих двох терористів.

КОМІСІЯ ЕКСПЕРТІВ Міжнародного Червоного Хреста повідомила, що в Камбоджі звільнено всіх військовополонених і політичних в'язнів, яких досі утримували дві фракції „червоних хмерів", опозиційних до уряду країни.

КОМАНДУЮЧИЙ ЗБРОЙНИМИ силами колишнього СССР в колишній Східній Німеччині генерал Матвей Бурлаков виступив зі заявою, що викликала невдоволення німецьких властей. Він сказав, що витрати на впорядкування місць дислокації колишньої совєтської армії становлять приблизно 1.6 біл. дол., в той час, як вартість майна, що залишається в Німеччині, перевищує 6 біл. дол. У зв'язку з цим генерал закликав уряд Німеччини надати додаткову допомогу в житловому влаштуванні військовослужбовців, які вертаються на батьківщину.

ПРАЗЬКА ГАЗЕТА „Руде Право" повідомляє, що чеські і словацькі керівники досягнули домовлення щодо принципів майбутніх взаємин між двома республіками. Проєкт договору передбачає об'єднання республік у федерацію, з якої можна вийти у висліді загальнонародного референдуму. Кожна з республік дістає право самостійно укладати міжнародні угоди, а також створювати власні сили охорони порядку і державної безпеки.

ПОТРЕБИ ФІНАНСУВАННЯ еміґрації жидів з СНД перевищують нинішні можливості ізраїльської економіки. У спеціяльному листі на адресу державного секретаря ЗСА Джеймса Бейкера міністер фінансів Ізраїля Іцак Модаї підкреслив життєву важливість кредитових гарантій на суму 10 біл. дол., яких ізраїльський уряд просить в адміністрації ЗСА.

У ТБЛІСІ ВІДБУЛОСЯ засідання координаційної ради політичних партій і громадських організацій Грузії. Було прийнято рішення провести парляментарні вибори в жовтні 1992 року. Воєнна рада і тимчасовий уряд Грузії у зверненні до населення республіки заявили, що як тільки в країні відновляться порядок і стабільність. Воєнна рада зрезигнує і влада повністю перейде до рук тимчасового уряду.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ делеґація кримських татарів відвідала Туреччину. Вона мала зустріч з прем'єр-міністром Сулейманом Деміpелем, який пообіцяв, що під час своєї наступної візити до ЗСА порушить питання про надання допомоги кримсько-татарському народові.

У ВІВТОРОК, 11-ГО ЛЮТОГО, в телефонічній будці напроти міністерства закордонних справ Великобританії було виявлено бомбу. Це сталося за п'ять годин до того, як віцепрезидент ЗСА Ден Квейл мав зустріч у будинку міністерства з англійським міністром закордонних справ Даґласом Гердом. Проте більш ймовірно, що терористи встановили бомбу не у зв'язку з приїздом Квейла, а з нагоди переговорів між прем'єр-міністром Джаном Мейджором і керівниками Північної Ірляндії.

КАТОЛЬОНСЬКИЙ ІНСТИТУТ середземноморських досліджень вручив знаменитому російському віолончелістові Мстиславові Ростроповичеві міжнародну премію. Ростропович заявив, що цю нагороду у сумі 100.000 дол. він передасть до заснованого ним у Москві шпиталю.

Дж. Буш офіційно висунув свою кандидатуру на президента

Вашінґтон. — У вівторок, 11-го лютого, президент Джордж Буш формально почав передвиборчу кампанію, заявивши своїм прихильникам, що він хоче „служити їм як президент ще багато років". „З цієї хвилини, — сказав Дж. Буш, — я офіційно проголошую себе кандидатом на пост президента ЗСА".

Президент появився перед тисячею запрошених гостей, що зібралися в одному з центральних готелів американської столиці. З вступним словом виступила Перша лейді Барбара Буш. Вона охарактеризувала Президента як людину, яку вона любить і поважає „більше, ніж інших в світі".

Офіційний вступ Дж. Буша у „президентські перегони" не був несподіванкою. На його передвиборчу кампанію вже зібрано 11 міл. дол., а його ім'я на сьогодні внесене у списки кандидатів в 26 стейтах. При цьому критики відзначають, що нинішні часи — не ліпші для Буша, оскільки популярність його падає, а стан справ в економіці країни не поліпшується.

„Ми не вирішували простих завдань, — заявив Президент. — Ми вирішували першочергові завдання. Від першого дня свого президентства я добивався, щоб наша оборона була найефективнішою, і був прихильний до цього принципу і він привів нас до перемоги в холодній війні".

В АМЕРИЦІ

У ВІДПОВІДЬ НА НОВІ ДОКАЗИ, що захисна озонова оболонка навколо Землі стає чим раз тоншою і тим самим більш небезпечною для жителів земної кулі, президент Джордж Буш у вівторок, 11-го лютого, видав наказ американським виробництвам закінчити до 31-го грудня 1995 року виробництво всіх хемічних речовин, що руйнують захисну озонову оболонку. Згідно зі схваленим законом у 1990 році про захист чистоти повітря, цей наказ звернення Президента є відразу обов'язуючим. Аналітики не можуть погодитись чому Президент приспішив на п'ять років реченець свого указу. Одні твердять, що з уваги на нові докази, а інші, що з уваги на виборчий рік.

НА СВЯТКУВАННЯХ 83-ОЇ РІЧНИЦІ Крайової асоціяції для поліпшення становища неґрів її провідник Бендžамін Гукс закликав членів бойкотувати купівлю японських авт. Він сказав, що це не є нагінкою на японське виробництво, але правдою є те, що японські продуценти ухиляються від встановлення торговельних центрів і виробничих центрів своїх авт у неґритянських дільницях. Крім того він підкреслив, що американські неґри повинні допомогти американським автомобільним виробництвам своєю вірністю, бо у цих виробництвах працює коло 140,000 робітників-неґрів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year*— $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

У поклоні тіням Ісповідника Віри

17-го лютого 1892 року прийшов на світ у селі Заздрість Тернопільської области Йосиф Сліпий (Сліпий Коберницький-Дичковський). У сторіччя народин цієї людини, яка відіграла в історії Української Католицької Церкви та в загальній історії українського народу світлу ролю — годиться скласти його тіням глибокий поклін. Відійшов Патріярх у вічність 7-го вересня 1984 року, похоронений у крипті чудового собору св. Софії у Римі, що його він побудував.

Студіював теологію у Львові, Інсбруці, в Австрії й Римі, отримав диплом доктора теології. Рукоположений на священика у 1917 році став найближчим співробітником Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького. З доручення від Митрополита став директором Духовної семінарії у Львові, яку — після закриття польською владою Теологічного факультету у львівському університеті — розбудував в Духовну Академію. За згодою Папи Пія XII його таємно висвячено, як митрата, на єпископа з титулом архиєпископа Серрейського. 1-го листопада 1944 року після смерти Владики Андрея став Митрополитом Львівської архиєпархії. Але вже 11-го квітня 1945 року був арештований большевиками і перевів повних 18 літ у різних таборах примусової праці, між іншим на Сибірі і Мордовії. Раз-у-раз пропонували йому патріярший престол у Російській Православній Церкві, аби тільки вирікся католицизму і перейшов на православ'я. Його в'язнення із безустанним продовженням кари обурило найвидатніших діячів у широкому світі.

Завдяки заходам американського Уряду та Папи Івана XXIII Митрополита звільнено. 9-го лютого 1963 року він прибув до Риму. З Папою, кардиналом Тіссераном та іншими достойниками Апостольської Столиці, як теж представниками преси розмовляв італійською мовою. Отримав статус Верховного Архиєпископа з титулом Блаженніший. Папа Павло VI іменував його кардиналом. До історії перейшов його відважний виступ на другій частині Другого Ватиканського Собору (1962—1965), на якому промовляв клясичною латинською мовою.

Палко боронив права Української Католицької Помісної Церкви й вимагав призначення для неї Патріярха. Сам підписувався як Патріярх і як такого визнали його вірні УКЦеркви. Але не визнала того Апостольська Столиця і по нинішній день не призначила Патріярха.

Блаженнішому Верховному Архиєпископові Йосифові Сліпому ще за його життя загал вірних надав почесну назву Ісповідника Віри за його невгнуту вірність Українській Католицькій Церкві. Зааранжований совєтським урядом чи пак наступником Чека—НКВД так званого собору у Львові 8-го—10-го березня 1946 року офіційно зліквідовано в Україні Українську Католицьку Церкву, яка проте пішла в підпілля. Мартирологія цієї Церкви подібна на мартирологію християнізму за панування римської імперії у І сторіччі після нар. Христа — скінчилася щойно в останніх роках. Ісповідник Віри не дожив цього свята. Але був би сумував: Другий Ватиканський Собор проголосив принцип екуменізму — найбільшої толеранції супроти всіх інаковіруючих. Папа Іван Павло II благословив під час подорожей до Африки навіть поган, за те, що вони вірять таки в існування Вищої Сили. Пресумним явищем є деякі прояви нетолерантности в Україні, як спадщина примусового привласнення українських католицьких святинь для Православної Церкви. Відроджена Українська Католицька Церква не всі ті святині отримала назад. Славити Господа — такі прояви не мають масового характеру і з закріпленням української державности та призначення Патріярха для УКЦеркви, що повинно невдовзі статися, — напевне минуться.

Патріярх Йосиф Сліпий був першорядним організатором, ученим і активістом-громадянином. Заклав Український Католицький Університет, відновив видання журналу-квартальника „Богословіє", дбав за вишколювання духовних кадрів, здвигнув, як уже згадано, чудовий храм св. Софії, об'єднав різні центри українців у діяспорі, між ними Канаду й Америку. Як колись Митрополит Андрей — сприяв образотворчому мистецтву. Був індивідуальністю на велику історичну міру.

Жаль, що немає між нами тепер у живих Ісповідника Віри. Сила його духу кріпила б сьогодні український народ, вселяла б віру в краще його майбутнє, його розумна порада служила б маяком в побудові України на шляху її відродження і зростання — в могутню державу.

Вячеслав Чорновіл

ЩО ДАЛІ?

II.

Демократизація для них — загроза чи не більша, ніж державна незалежність України. І якщо їм вдасться зупинити демократію в Україні, то вони розміняють, розпродадуть, втоплять в співдружностях, спілках, асоціяціях і її державну незалежність.

А що ж відбувається з усією сукупністю партій, громадських об'єднань, що звуться демократичними силами України?

З одного боку, 1-го грудня всі організації цього напрямку формально добилися торжества головних своїх програмних принципів, виправдали своє існування, довели на практиці життєздатність та конструктивність національної державницької ідеї. Демократи як політична сила, як ідея виграли 1-го грудня, цей день став днем свята і перемоги для всіх рядових членів Руху, УРП, ЦДВУ, інших демократичних партій, всіх свідомих громадян України, які вибрали свободу для себе і для своєї держави. Але, в той же час, демократичні організації дозволили „позичити" свої знамена людям, які навряд чи мають право стояти під ними. Так, 1-го грудня водночас стало і днем фатальної поразки цих сил як окремих політичних організацій.

Найперше їх керівництво, яке в більшості своїй так і не зрозуміло, що синонімом демократії є єдність, вміння поставити інтереси справи, загальнонародні інтереси над особистими чи груповими амбіціями.

Як результати референдуму, так і результати виборів застали керівництво цих партій зненацька. Запанувала сила інерції і перші тижні навіть не ставилося питання, що робити далі — і перетворюється в борців за [illegible] пости верхівка однієї партії, завершується большевизація іншої, дезорганізований внутрішніми суперечностями та бездіяльністю частини керівництва Рух.

Зрозуміло, що в такій ситуації ці організації, які претендують на відображення політичної волі українського суспільства, навряд чи здатні не тільки виступати домінуючою політичною силою, бо не мають для цього підстав (Президент — з іншого табору у Парляменті — фіксована меншість, гасла і знамена — вкрадено), але й не можуть повноцінно протистояти силам антидержавницьким, антидемократичним. Більш того — може бути загублений момент для формування повноцінної опозиції. Український парадокс: то політичні сили, які затримали ідейну перемогу, чий стяг — над державою опиниться в стані нелегальної необхідности формування політичної опозиції — для порятунку держави, для порятунку справи демократії.

Але зразу ж постає питання — а чи потрібна нам опозиція взагалі, чи потрібний нам сьогодні черговий виток політичної боротьби?

Не може не турбувати евфорія, яка охопила багатьох наших політиків після 1-го грудня, їхній некритичний підхід до розумінь єдности. З ким і ради чого єднатися? — така версія гамлетівського питання для України. Чи готові до єдності у справі побудови незалежної держави, у справі реформування та демократизації нашого суспільства. Але на основі чого нас кличуть єднатися з товаришами Гуренком, Морозом та іже з ними?

Сильна опозиція на сьогодні є, поперше, єдиним засобом невтралізації антидержавних та антидемократичних сил. Тільки така опозиція обмежить їх вплив на владні державні структури, тільки така опозиція зможе заповнити політичний та ідеологічний застій, не дасть реакції впливати на ідейно нестійку частину суспільства, використовувати сили анархії і ультрареволюційної фрази, спекулювати на труднощах, провокувати політичну напруженість.

Потреба в опозиції сьогодні визначається і дуже недосяжною структурою державної влади в Україні. Тільки опозиція може стати ґарантом як від неосовєтської анархії, так і від зародження авторитаризму чи реанімації тоталітаризму.

Політична опозиція, яка формуватиметься сьогодні, зможе організовуватися тільки на основі обсолютно демократичних принципів. Опозиція є необхідним елементом всього демократичного державного устрою — але опозиція сильна, з чіткою вертикальною структурою.

Зростає сьогодні роля опозиції забезпечення динамічности й безповоротности процесу комплексних політичних та економічних реформ. Сама логіка співвідношення владних державних структур, інертно за природою, консервативних, а то й відверто реакційних, вимагає наявности поступового ґенератора реформістських ідей, який відштовхував би державні органи на шлях реформ і не давав ся з цього шляху збочити.

Закінчення буде.

Олег Волянський

„ЧИ НОВА КРИМСЬКА ВІЙНА?"

Сучасне напруження між Росією і Україною у справі Криму і Чорноморської фльоти викликало широкий відгук у світових засобах масової інформації. Реакція в загальному досить прихильна Україні, хоч стрічаємо часто і голоси прихильників „Світового ладу", котрі воліли б щоб Україна залишилася в російській „демократичній" імперії. На цю тему пише лондонський поважний і респектований журнал „Економіст" з 1—7-го лютого 1992 року у цікавій і досить об'єктивній статті п. з. „Чи нова Кримська війна"? Автор статті, московський кореспондент журналу, виявив ознайомлення із справою українсько-російських стосунків і підкреслив вагомість цієї справи для президента Росії Боріса Єльцина, котрий відкликав пляновану зустріч із японським міністром закордонних справ і зіґнорував мирову конференцію в Москві, яка обговорювала ситуацію на Близькому Сході, та поспішно подався до російського порту над Чорним морем, Новоросійська, щоб стрінутися з командою Чорноморської фльоти.

Зараз після невдалого московського путчу, Росія висунула територіяльні претенсії до України, де живе біля 11-ти мільйонів російськомовного населення, але після візити російської делеґації до Києва обидві сторони зобов'язалися шанувати один одного границі. Однак, незважаючи на це договорення, незважаючи на те, що переважаюча більшість російськомовного населення України голосувала за незалежністю України, постали нові спори про військові справи, зокрема про контролю над Чорноморською фльотою Російський парлямент проголосував недавно голосами 166 до 13 вимогу переглянути леґальність передання Криму під контролю України М. Хрущовим у 1954 році. Російський парлямент вимагає також, щоб Верховна Рада зробила те саме.

Президент України Леонід Кравчук скритикував оце рішення, називаючи його „імперіялістичною хворобою Росії", і відмовився брати під увагу цю вимогу. Під цю пору справа прямує до конфронтації, котра могла б стати більш кривавою як всі дотеперішні конфлікти на Сході Европи після розпаду Совєтського Союзу. На думку автора, чотири проблеми ділять Росію і Україну: у Криму живе набагато більше росіян як українців, і хоч 54 відс. голосуючих у Криму віддало голоси за незалежність України, то російські парляментаристи вважають, що це не означає, що більшість громадян Криму бажають залишитися під Україною, бо мовляв, велике число мешканців Криму не брало участи в голосуванні. Справу комплікує те, що Крим є надалі під контролею комуністів, які не бажають іти під владу антикомуністичної Росії Боріса Єльцина. Друга проблема — це справа Співдружности Незалежних Держав. Кравчук завжди твердив, що Співдружність — це не держава, а радше — найбільш вільна асоціяція, під час коли російський Уряд ще не рішився, чи вважати Співдружність тимчасовим влаштуванням чи кроком до федерації. Очевидно, що федерація не є прийнятна Україні.

Третьою справою, що загострює там ситуацію, є економіка. В Україні залишилося багато колишніх комуністичних бюрократів, котрі не хочуть „іти в ногу" із радикальними реформами в Росії і плянують ввести власну валюту, що, на думку автора статті в „Економісті", допровадить до „шкідливого протекціоналізму".

Четвертою, найбільш критичною проблемою, є військові справи. Хоч договір Співдружности каже, що військові сили треба поділити на „стратегічні", що мають бути під центральною контролею та на звичайні, під контролею окремих республік, у практиці воно інакше виглядає. На думку Кравчука, Росія робить перешкоди у творенні українського війська, включаючи звичайні війська у категорію „стратегічних". Конфлікт між Росією і Україною не буде легко розв'язати. Автор уважає, що, хоч мілітарний конфлікт не виключений, то Україна не має охоти зачіпатися із своїм велетенським і „по зуби" озброєним сусідом, і є надія, що „російську імперіялістичну хворобу" можна вилікувати. Те, що Росія неохоче і дуже повільним темпом признає незалежність України, можна до певної міри зрозуміти. В „Економісті" пишеться, що „історія Росії починається в Україні державою, що називалася Київська Русь". Сотнями років ці дві нації, мовляв, „переплітались" і жили в одній державі. Тому й тяжко зрозуміти деяким російським провідникам, що Росія має бути без України. Все ж таки Єльцин розуміє, як рисковним був би мілітарний конфлікт з Україною, і добре було б, каже автор, якби і російський парлямент зрозумів це.

Тут можна б додати декілька вияснень: Росія не почалась в Україні, бо Київська Русь — це історія України, а не Росії, котра була „створена" щойно у XVIII столітті. Рівно ж, українці не вважають впровадження своєї валюти „шкідливим протекціоналізмом", але ознакою їхньої незалежности. Український народ не погодиться на другий „Переяслав" і, як буде треба, стане в обороні Батьківщини.

Ірина Райнер

Літературний вечір М. Тарнавської

Краси доволі багато у світі, але людина все її шукає і все її творить, бо її ніколи не забагато. Доказом цього є малярі, різьбарі, співаки, актори, письменники та поети, які в пошуканні краси життя творять мистецтво, що надає естетичного змісту і вдоволення людському життю. Може найбільш промовисто виявляє себе у мистецтві поет. Бож у його поетичному світі є все те, що він бачить, що відчуває, що уявляє і те що постає у його творчій психіці.

Літературний вечір Марти Тарнавської дасть нам змогу хоч частинно ввійти в її поетичний світ. Як пише Григорій Костюк в журналі „Нові дні" (Торонто, грудень 1982), „Літературні зацікавлення Марти Тарнавської є багатожанрові і багатопредметні: поетичні, новелістичні, нарисово-мандрівничі, історично-літературні і бібліографічно-книгознавчі". Ми зупинимось на її поетичному доробку. Марта Тарнавська почала писати давно і багато. Численні її вірші друкувалися в різній українській пресі. Перша її збірка „Хвалю ілюзію" появилася щойно 1972 року. Критика була дуже позитивна. Ростислав Єндик писав: „...маємо перед собою зовсім зрілий талант". (Радісна поява, „Мета", Мюнхен, серпень 1972). Похвальну критику висловив також Борис Александрів („Молода Україна", Торонто, липень-серпень 1973), та поет і коментатор радіо „Свобода" Ігор Качуровський. Григорій Костюк після прочитання „Хвалю ілюзію", підкреслив у журналі „Нові дні" „...інтелектуальну і філософську ваготу, складність і свіжість мистецької інструментації форми та глибоко-прозору ясність душевних поруxів людини". Про філософські рефлексії писав також вищецитований Ростислав Єндик, Лука Луців („Свобода" з 15-го грудня 1972 року), проф. Леонід Рудницький у Гарвардських коментарах" і незнаний ближче професор університету з України в його листі-рецензії.

Коли приглянутися до перших поезій Марти Тарнавської, як їй було 16—17 років, то це настроєво-пейзажні малюнки сповнені молодечого захоплення, першого кохання та дівочих мрій навіяних ніжною лірикою.

Утікатиму з гір в
гамірливі долини,
щоб щоразу вернутись в
покорі до тебе.
Без докорів зустрінеш, мов
блудного сина,
і простягнеш окраєць
гостинного неба.

Коли поетеса виходить до поетичних висот, її філософсько-ліричні мотиви набирають особливої мудрости. Пише прекрасну поему „Зальцбург", що є містом її юнацтва, навчання та пізнавання життя. У цій поемі, в якій схопила історію міста, що дало людству композиторів — велетнів Моцарта і Бетговена дає живий образ Ді-Пі таборів.

Вони в серцях серед
скитання лих
вирощували клаптик
батьківщини
і мов мандрівний
київський спудей,
учились жити від
чужих людей.

Цю довшу поему закінчує питомою їй лірикою:

Цвіте кохання, мов
червоні буки,
горять мов туга,
клени золоті,
спадає в безвість серце
від розлуки,
мов лист, що вчора з
вітром лопотів...

Інтелектуалізм і філософічність поезій Марти Тарнавської не виходить від спонтанного, безпосереднього почуття, але від думки, враження, від побаченої картини, від явища природи або прочитаної книжки. Немало уваги присвячує поетеса людині, до якої підходить як дослідник і філософ, і доходить до висновку, що кожна людина — це окремий світ, тому пізнати її, це справа складна. Навіть одна й та сама людина буває „подвійна" в своїх бажаннях і можливостях.

Чому назва першої збірки є „Хвалю ілюзію"? Бо в інтерпретації поетеси, ... „ілюзія — це замінник щастя, це цілюще зілля від життєвої розлуки, від зневір'я. Ілюзія підсилює свідомість і зміцнює віру в свою правду"(Г. К.). Через цілу збірку „Хвалю ілюзію" пробивається глиболюдське почуття, тонка лірика кохання, дружби, іноді іронія, жарт і смуток. Їх можна знайти в поезіях: „Запрошення", „Автопсихотерапія", „Еротика", „Вибір", „Біла ніч" та в інших.

Друга збірка поезій „Землетрус" (1981) складається з двох рівних частин. 40 сторінок — це власна творчість поетеси, а 40 — це її переклади. У перекладній частині є переклади десяти жінок-поетес з чотирьох мов: англійської, німецької, польської і російської. Поетеса перекладала твори, які підходили під її смак і уподобання. Це не звичайні переклади, а радше шукання свого власного відлуння в душах іноземних поетів. У збірці є дві поезії, які до певної міри пояснюють назву збірки. „В житті моєму теж був Бабин Яр" і „Землетрус". В

(Закінчення на стор. 8-ій)

Тит Геврик

ЗАВЕРШІМО РОЗБУДОВУ УМ В НЮ ЙОРКУ

II.

Перед нами тепер нелегке завдання. Сплативши позичку за куплену ділянку землі й будинок, приступаємо до кампанії збирання фондів на перебудову будинку на Шостій вулиці. Наша мета: протягом ближчих 12-ти місяців зібрати половину потрібних грошей — півтора мільйона долярів. З проханням допомогти музеєві звертаємося до членів, приятелів та прихильників музею, до української громади в Америці, до наших співгромадян — американців доброї волі. Коли матимемо півтора мільйона долярів, управа музею доручить вибраній архітектурній фірмі розроблення архітектурного проєкту задуманої перебудови та уповноважить видачу на це грошей.

Українська громада в діяспорі є відносно невелика, вона має і буде мати дедалі більше зобов'язань — всебічно допомагати Україні. На тлі сучасних подій часом зустрічаємося з питанням... чи потрібно в Ню Йорку саме тепер будувати репрезентативний будинок Українського Музею? Чи не краще спрямувати всі ресурси громади на підтримку України та її інституцій?

Наші листування та розмови з численними гостями з України переконують, що управа вибрала правильний шлях. Наші колеґи музейники на Україні, пишуть, переказують і говорять нам, що Український Музей в Ню Йорку є саме тепер більш потрібний як будь-коли в минулих роках. Нам кажуть, що розбудовуючи музей в Ню Йорку, ми цим самим допомагаємо сучасній Україні — будуємо амбасаду українського мистецтва та культури в столиці політичного, фінансового та мистецького світу.

Андрій Новаківський, директор Національного Музею у Львові, у своєму привітанні з нагоди 15-річчя Українського Музею написав: „Ваших п'ятнадцять років, це сподвижницькі цеглини у справу мистецького відродження нашого народу й незнищенності його духа вдома і на всіх континентах, де тільки є наші сестри та брати".

Недавно відвідувач Українського Музею, кандидат мистецтвознавства з Києва, написала в музейній книзі відвідувачів: „Дуже приємно відвідати Український Музей у Ню Йорку та побажати подальшого розвитку і вдома, і за кордоном... Нехай нас більше знають, нехай нас ліпше знають".

Ось ще кілька виписів з книги відвідувачів нашого музею:

„Радію, надіюсь і сподіваюсь ще більшого. Зичу більшого місця в музеї та небувалого здобутку для дорогої обкраденої нашої України. В. Кобелюх, Львів".

„Захоплена і вдячна працівникам та фундаторам Українського Музею за надзвичайно цінний вклад в поширенні інформації про нашу культуру, мистецтво, історію — покищо частково. Баришкевич-Стародуб, Львів".

„Український Музей у Ню Йорку зберігає найбільший скарб нашого народу — його душу. Дай Вам усім, мудрим працівникам, Боже, сили, завзяття до дальшої праці, і обширніших приміщень. Любомир Гузар, архимандрит, Рим".

„Дуже рада і вдячна за побачене, так далеко від України. Дійсно відчуваю, що наші земляки — українці підтримують нас в цей нелегкий для нас час. Дякую за все працівникам музею і українцям, які допомогли організувати музей і підтримують його. Вчителька з Косова".

„Прекрасна експозиція музею! Подивляю і високо ціную жертвенну працю музею для добра і слави нашої культури. Обов'язком кожного українця, а тим більше мистця з України, є подбати про збільшення музейних фондів найвартіснішими експонатами, які гідно представлятимуть наше мистецтво чужинцям. Іван Гречко, Львів".

„Дякуємо українцям Америки за труд організації і утримання Музею. Чуємося перед вами у борзі за те, що замало помагаємо вам у поповненні експозиції. Обіцяємо поправитися! Родина Держків зі Львова".

„Хай невелике приміщення, але ж велика справа ознайомлення з нашим мистецтвом, а через нього — з Україною. Хай щастить в цьому музеєві. Андрій В."

Ми все свідомі того, як на протязі десятиліть Україна була герметично ізольована від мистецтва та культури західнього світу. Були величезні обмеження розвитку українського мистецтвознавства. Старанно плекали провінційність та меншевартість. Наприклад, щоб здобути докторат з мистецтвознавства, людина з України мусіла писати докторську дисертацію лише російською мовою, обороняти її лише в Москві, дуже часто вже на схилі віку.

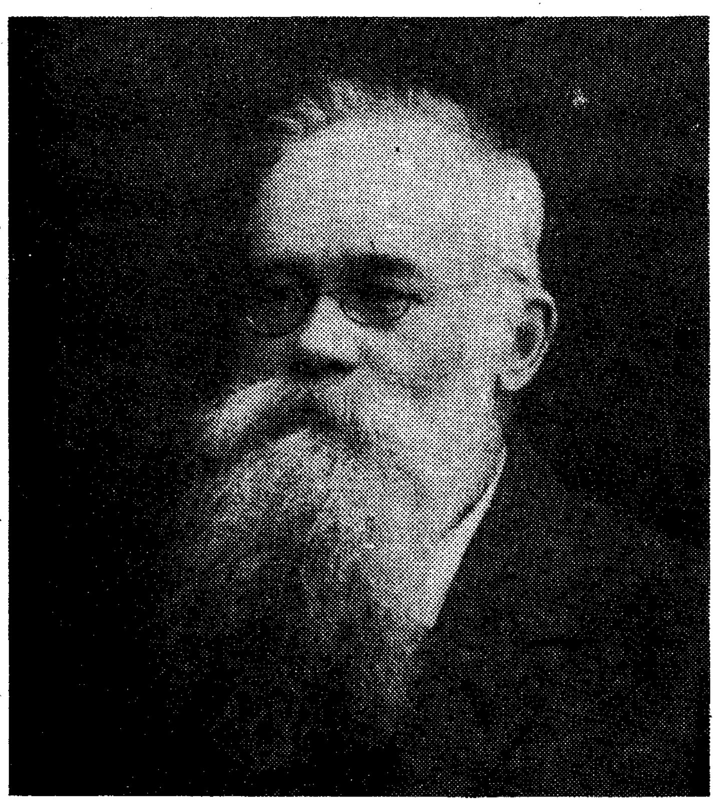
Україна вільна тепер. Поширюємо контакти та співпрацю з мистецтвознавцями, мистцями та інституціями України. У нашому Музеї експонували свої твори такі знані мистці України, як Іван Марчук та Теодозій Гуменюк, Валерій Гнатенко, Петро Грицик, Борис Буряк, Василь Лопата. Музей спонзорував приїзд мистецтвознавців — д-ра Григорія Логвина та д-ра Дмитра Степовика. Науковець — етнограф Раїса Чугай зі Львова тепер кінчає кількамісячний період праці в Музеї. У грудні до Ню Йорку приїхав на кількамісячне перебування у Музеї етнограф Михайло Селівачов з Києва.

Сьогодні Україна стає на свої власні ноги. На порозі нової епохи, Україна мусить побороти чималі перепони, але й має перед собою великі можливості і перспективи. Ідімо крок за кроком з Україною. Завершуймо розбудову Українського Музею в Ню Йорку, який своїми виставками та програмами допоможе Україні показати світові, що ми маємо багату, тисячолітню культуру.

ЛІТОПИС УКРАЇНСЬКЕ ІСТОРИЧНЕ ТОВАРИСТВО

Ч. 8. ЛЮТИЙ 1992 РІК ВИДАННЯ VIII

ДЕРЖАВНЕ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ І ЗАВДАННЯ ІСТОРИКІВ

Перший Президент Української Народної Республіки в 1918 році і найвидатніший український історик Михайло Грушевський

Відродження національної культури і відновлення української державности вимагає від усіх верств українців, академічних, наукових і інших установ, їхнього конструктивного включення і вкладу в це велике історичне діло. Вимагає повної самопосвяти і наполегливої праці. Це добре розумів батько української державности Михайло Грушевський, який в 1918 році після проголошення самостійности і незалежности української держави писав, що це тяжкий обов'язок від якого немає увільнення „під страхом ганьби й осуду пізніших поколінь. І для того, щоб це відповідальне діло зробити, наше громадянство мусить відкласти все і підпорядкувати себе йому і тільки йому..." Тоді він писав, що „Україна й український народ переживають хвилі, які випадають народові раз на всю його історію, або й зовсім не випадають" („На порозі Нової України", 1918, стор. 15). В 1991 році переживаємо подібні часи, як в 1918, в якому українська нація відновила свою державність і нав'язала за проводом Грушевського, до історичних джерел державної самобутности. Грушевський не проголошував, лиш відновляв українську державність. Він був тим державним керманичем, який допровадив до реалізації державного постуляту української нації в XX столітті.

У цьому державнотворчому процесі вийняткову ролю повинні відогравати українські історики — вони відповідають за правдиву реконструкцію національно-державного розвитку української нації в минулому, а також за усунення усіх фальсифікацій в історії України в теперішньому. Ми знаємо, що в совєтській Україні довгі роки проходила фальсифікація і русифікація українського історичного процесу партійними істориками і комуністичною партією, які намагалися позбавити нарід його національної культури, його історії. Цей експеримент не пройшов, але його наслідки залишилися і в Україні ще досі в наукових установах і університетах знаходимо партійних істориків, які намагаються штучно (у деяких випадках) „допасуватися" до національно державного будівництва. Також на Заході час до часу історики „українського походження" тенденційно насвітлювали окремі періоди української історії, а часами включали їх до російської історії (напр. Київська Русь „перемінювалася" на „Київську Росію" в деяких конструкціях цих дослідників). Вони часто зводили бій з схемою Грушевського і взагалі фальшиво насвітлювали його концепції. Проте це були вийнятки й історики згуртовані в УІТ уважали за свій священний обов'язок давати відсіч усім фальсифікаторам української історії. Це було одне із головних завдань Українського Історичного Товариства, яке прийняло і доповнило історичну схему Грушевського, яка відзеркалювала безперервність українського історичного процесу.

Одним із головних теперішніх завдань істориків є впровадити в світову історіографію наукову схему історії України. Саме тому ми рекомендували впровадження історичної схеми в шкільні середньошкільні і університетські підручники, і взагалі в історичні наукові дослідження. У „Рекомендаціях" Міжнародної наукової конференції присвяченої М. Грушевському, що відбулася у Львові читаємо: „Звернутися до міністерств вищої освіти з пропозицією підготувати підручники і навчальні посібники з гуманітарних наук, передовсім з історії України, на основі „схеми" Михайла Грушевського" (стор. 4, т. 2). У „Резолюціях" Ювілейної наукової конференції, що відбулася в Ню Йорку з нагоди ювілею Мих. Грушевського, винесено рішення, щоб „сприяти впровадженню в науку схеми Михайла Грушевського, як науково обгрунтованої схеми української історії. Підготувати підручники для вищої і середньої школи, опрацьовані на основі схеми Грушевського" (точка ч. 2).

Як бачимо, концепція і рекомендація УІТ про прийняття наукової схеми історії України була прийнята науковцями в Україні і діяспорі. Тяжко собі уявити вільний державний розвиток України, української національної культури без правдивої і тривалої історичної основи-фундаменту на якому можуть розвива-

(Закінчення на стор. 6-ій)

Українське Історичне Товариство висловлює подяку Головному Екзекутивному Комітетові УНСоюзу за дозвіл видрукувати ці матеріяли в органі УНСоюзу, щоденнику „Свобода".

РЕЗОЛЮЦІЯ

ЮВІЛЕЙНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ В АМЕРИЦІ, ПРИСВЯЧЕНОЇ 125—ІЙ РІЧНИЦІ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ АКАДЕМІКА МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО

19-20-го жовтня 1991 року в Ню Йорку, в будинку Української Вільної Академії Наук у ЗСА, відбулася ювілейна наукова конференція — „Михайло Грушевський в історії України".

Конференцію організував Академічний комітет для відзначення 125-ліття від дня народження М. Грушевського при співпраці Наукової Ради при Світовому Конгресі Вільних Українців (СКВУ). До Академічного комітету входили видатні вчені і організатори наукового життя Америки, Канади й Европи.

Ця наукова конференція — це видатна культурна подія в науковому та громадському житті діяспори. Адже Михайло Грушевський був і залишається найвидатнішим українським істориком, організатором українського наукового життя, а також Головою Української Центральної Ради і першим президентом Української Народної Республіки 1918 року. Він є одним із найвидатніших будівничих української національної культури і державности України в XX столітті.

Ювілейна конференція мала всеукраїнський академічний характер, в ній взяли участь науковці з України, Америки і Канади. Конференція охоплювала тематично різні аспекти життя і творчости академіка Михайла Грушевського. Ювілейна наукова конференція рекомендує:

1) Сприяти розвиткові грушевськознавства, як нової галузі української науки, в Україні і поза її межами. Ця галузь була започаткована Українським Історичним Товариством 1966 року, коли було відзначено 100-ліття від дня народження великого українця;

а) сприяти виданню нерукованих і перевиданню друкованих праць М. Грушевського;

б) сприяти виданню монографічних досліджень, присвячених життю, діяльності і творчості ювілята;

в) сприяти виданню бібліографічних і енциклопедичних довідників про М. Грушевського;

г) з'ясувати долю заверщених і загублених останніх томів „Історії України-Руси" та „Історії Української Літератури" М. Грушевського.

2 Сприяти впровадженню в науку схеми Михайла Грушевського, як науковообгрунтованої схеми української історії. Підготувати підручники для вищої і середньої школи, опрацьовані на основі схеми М. Грушевського.

3) З'ясувати долю родини академіка М. Грушевського, зокрема його дочки Катерини (відомої дослідниці), дружини Марії, брата Олександра та ін.

4) З'ясувати трагічну долю репресованих і знищених учнів і співробітників акад. Грушевського.

5) Висловити особливу подяку проф. Любомиру Винареві, голові УІТ, за його ініціятиву, організацію та успішне керівництво нової ділянки української культури — грушевськознавства, а також за успішне переведення Ювілейної конференції.

(Закінчення на стор. 6-ій)

МІЖНАРОДНА ЮВІЛЕЙНА КОНФЕРЕНЦІЯ У ЛЬВОВІ

В днях 27-го до 29-го серпня 1991 року у Львові відбулася ювілейна наукова конференція „Михайло Грушевський–визначний український вчений, державний діяч, громадянин", організована Науковим Товариством ім. Шевченка, Українським Історичним Товариством і Республіканською Асоціяцією Українїстів в Києві. На двох пленарних засіданнях заслухано 9 доповідей, а на трьох секційних засіданнях 42 доповіді і повідомлення. Участь взяли дослідники з України, Европи, Америки і Канади. Конференцію відкрив голова НТШ у Львові д-р О. Романів, а закрив її голова УІТ д-р Любомир Винар — вони проводили двома пленарними сесіями. Відчитано і виголошено багато привітів від різних установ і діячів в Україні і діяспорі. Голова УІТ у своєму привіті-вступному слові сказав, що поворот Грушевського до Львова збігається із проголошенням самостійности України, яке безпосередньо в'яжеться із державнотворчою діяльністю Михайла Грушевського, батька модерної української демократичної держави, який проголосив її самостійність і незалежність в 1918 році. Рік 1991, говорив д-р Л. Винар, ми проголосили міжнародним ювілейним роком нашого найвидатнішого історика, блискучого організатора наукового життя, головного будівничого національної культури і української державности в 20-му столітті. Це не випадково, що сьогодні спільними силами науковців з України і діяспори, а також інших міст, соборно відзначуємо цей ювілей великого українця.

До організаційно-програмового комітету входили на початку 1991 р. голови трьох-четарьох організаторів міжнародної конференції (д-р О. Романів, д-р Л. Винар і д-р І. Дзюба), але господарем конференції було львівське НТШ.

Вклад УІТ в конференцію був ваговитий, якщо зважити, що 14 членів Товариства виголосили доповіді. Вичислюємо їх в такому порядку, як вони були зазначені в програмі. На пленарних і секційних засіданнях: Любомир Винар (ЗСА) — „Михайло Грушевський як історик", Аркадій Жуковський (Франція) — „Зв'язки М. Грушевського з Францією", Григорій Логвин (Київ) — „Проблеми історії українського мистецтва в працях М. Грушевського", Роман Крип'якевич (Львів) — „Михайло Грушевський і І. Крип'якевич", Дмитро Штогрин — „Михайло Грушевський і його бібліографічна діяльність", Стефан Козак (Варшава) — „Між історіософією і месіянством", Євген Пшеничний (Дрогобич) — „Участь Грушевського у виданні антології української літератури", Зеновія Франко — „Михайло Грушевський і Іван Франко", Ганна Швидько — „Михайло Грушевський і дослідження Півдня України", Ігор Гирич — „Архів Михайла Грушевського", Віктор Заруба — „Розгром і знищення Київської школи Грушевського" і Олександер Домбровський — „Стан грушевськознавства на сучасному етапі". Члени УІТ з Америки, Европи, України причинилися до гідного відзначення пам'яті Михайла Грушевського.

Львів'янин

Премія ім. М. Грушевського

З нагоди відзначення 125-ліття з дня народження Михайла Грушевського, Президія Українського Історичного Товариства заснувала „Премію ім. М. Грушевського", як щорічне відзначення поважного вкладу науковців в ділянку грушевськознавства.

Кандидатів на здобуття премії просимо взяти до уваги такі ділянки:

1. Наукові дослідження історіографічної спадщини М. Грушевського.

2. Дослідження науково-організаційної діяльности історика.

3. Дослідження його спільно-політичної і державницької діяльности.

4. Видання архівних матеріялів, які збагачують і поширюють джерельну основу грушевськознавства.

5. Дослідження інших ділянок життя, творчости і діяльности Михайла Грушевського.

6. Опрацювання енциклопедичних і бібліографічних довідників і каталогів з ділянки грушевськознавства.

7. Видання неопублікованих праць і архівних матеріялів М. С. Грушевського.

Особам, які відзначені премією, прислуговує знання „Лавреат премії ім. Михайла Грушевського", вручення відповідної грамоти і визначеної грошевої винагороди в сумі 3,000 карбованців, або рівновартність в іншій валюті. У випадку присудження премії двом лавреатам, грошова винагорода між ними розподілюється. Премію УІТ ім. Михайла Грушевського можуть одержати також особи за їхній спеціяльний вклад науково-академічну розбудову грушевськознавства в контексті наукового українознавства. Премії ограничені до одного, або до двох лавреатів. Кандидатів на здобуття премії проситься надсилати їхні рукописи у формі трьох машинописних примірників, до Управи Українського Історичного Товариства (P. O. Box 312, Kent, Ohio USA 44240) з дописокою „для премії М. Грушевського". Комісія премії М. Грушевського складається з трьох дійсних членів Товариства і більшістю голосів присуджує „премію ім. Михайла Грушевського".

Українське Історичне Товариство залишає за собою право на видання премійованих праць. Рукописи приймаються кожного року до 31-го грудня, а проголошення лавреата відбудеться в місяці березні наступного року.

Президія Українського Історичного Товариства

ЗВЕРНЕННЯ

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА І УСТАНОВ

У зв'язку із розгорненням діяльности УІТ в Україні, реалізації важливих науково видавничих проєктів, розбудови Видавничого Фонду ім. М. Грушевського просимо складати пожертви на діяльність УІТ.

Для інформації подаємо такі запляновані видання:

1) „На порозі Нової України" — збірка статтей Михайла Грушевського з 1918 року. Ця праця включає також державні акти Української Центральної Ради і інші матеріяли з 1918 року. У короткому часі вона вийде з друку.

2) Науковий збірник присв ячений Михайлові Грушевському. У збірнику містяться статті науковців з України, Европи, Америки і Канади.

3) Підготова біографічного словника істориків України (XIX і XX стол.)

Спільна праця дослідників в Україні і діяспорі (у стадії плянування)

4) „Словник історії України" — однотомове видання (у стадії плянування з участю науковців в Україні і діяспорі.

5) Готуються до друку два випуски Грушевськіяни при співпраці Міжнародного наукового товариства ім. Грушевського.

6) Розбудова „Українського Історика" єдиного українського наукового журналу української національної історіографії.

Цією дорогою звертаємося до українських установ і громадян допомогти в реалізації цих проєктів і зложити одноразову пожертву на Видавничий Фонд УІТ або „Видавничий Фонд М. Грушевського" на таку адресу: Ukrainian Historical Assoc Hrushevsky Fund P. O. Box 312, Kent Ohio 44240.

Відзначення проф. О. Оглоблина на науковій конференції у Львові

Під час відбуття міжнародної ювілейної конференції у Львові, зорганізованої Науковим Товариством ім. Т. Шевченка, Українським Історичним Товариством і Республіканською Асоціяцією Українїстів, відзначено заслуги найвидатнішого і найстаршого сучасного українського історика проф. Олександра Оглоблина, почесного президента УВАН у ЗСА і УІТ та почесного члена НТШ. Як знаємо, рік 1991 — УІТ проголосило роком Михайла Грушевського і саме в тому ювілейному році вирішено відзначити заслуги історика, а не дослідника в інших українознавчих дисциплінах. За ініціятивою УІТ, НТШ в Европі, УВАН у ЗСА, Польської асоціяції українїстів, Міжнародної асоціяції ім. М. Грушевського, Українського Науково-Дослідчої Програми при Иллинойському університеті й Української Асоціяції Університетських Професорів Наукової Ради СКВУ, дня 28-го серпня проф. Любомир Винар, предсідник пленарної сесії конференції, відчитав признання-подяку проф. О. Оглоблинові за його тривалий вклад в розвиток української історичної науки і українське академічне життя. Проф. Оглоблин був професором Київського, Одеського, Гарвардського і Українського Вільного Університету в Празі і Мюнхені. Він виховав декілька поколінь українських істориків. Це відзначення проф. Оглоблина на форумі конференції у Львові має вийняткове значення, якщо ідеться про зв'язки між найстаршою й молодшими генераціями українських істориків в Україні і на Заході. Як відомо Ол. Оглоблин є довголітнім редактором Історичного Відділу Енциклопедії Українознавства НТШ і автором численних історичних монографій, включаючи фундаментальну студію про Гетьмана Івана Мазепу, яка появилася в „Записках НТШ".

При тій нагоді треба згадати, що під час конференції львівське НТШ надилило акад. О. Гончара і проф. Ю. Шевельова медалями Грушевського за їхній вклад в розвиток української культури і науки.

Українське Історичне Товариство в Україні

Під час міжнародної конференції присвяченої М. Грушевському Львові, відбулися численні зустрічі голови УІТ з членами Товариства з Львова, Києва, Дніпропетровського, Ужгороду й інших міст України.

30-го серпня 1991 року в приміщені НТШ у Львові відбулася зустріч львів'ян і інших учасників конференції з головою УІТ проф. Л. Винарем. Наради відкрив д-р Євген Пшеничний, викладач в Педагогічному інституті ім. І. Франка в Дрогобичі і член НТШ у Львові. Він представив голову УІТ, а також секретаря Товариства д-ра Олександра Домбровського. Проф. Л. Винар коротко з'ясував завдання і теперішню діяльність УІТ і зокрема підкреслив важливість співпраці між дослідниками в Україні і діяспорі. Зокрема він зупинився над ролею „Українського Історика", як журналу української наукової історіографії, в якому друкуються важливі історичні і архівні матеріяли до різних періодів історії України. Також він наголосив потребу прийняття схеми Грушевського, яка давніше в Україні була схемою української національної наукової історіографії. Євген Пшеничний і інші дискутанти висловили побажання створення в Західній Україні окремого наукового осередку Українського Історичного Товариства, яке об'єднувало б істориків, дослідників допоміжних історичних наук і любителів історії. Присутній д-р Ол. Романів, голова НТШ у Львові, підкреслював потребу співпраці між НТШ і УІТ, яка причиниться до пожвавлення історичних наукових дослідів. Д-р Олександер Домбровський поінформував присутніх про видавничі пляни УІТ. Після обговорення різних питань пов'язаних з діяльністю УІТ, учасники зустрічі вирішили створити Ініціятивну Групу Українського Історичного Товариства ім. Михайла Грушевського в Галичині, як автономний Відділ-осередок УІТ в Україні. До Ініціятивної Групи вибрано таких членів УІТ: Євген Пшеничний, голова Ініціятивної групи (Дрогобич), Ігор Герета, директор Інституту Національного Відродження (Тернопіль), Богдан Якимович, співробітник Академії Наук (Львів), історик-архівіст Галина Сварник (Львів), кандидат технічних наук Роман Крип'якевич (Львів), І. Грабовський (Івано-Франківське), Ярослав Малик (Львівський Університет). Усі члени Ініціятивної групи є активними дослідниками різних ділянок історії, культури і допоміжних історичних наук. Можна лиш побажати якнайкращих успіхів Ініціятивній групі УІТ. Треба зазначити, що це була перша офіційна зустріч-наради УІТ в Україні в яких брали участь члени і прихильники Товариства. Наради закрив п. Євген Пшеничний, голова І. Г. УІТ.

В Києві обговорюється членами УІТ створення окремово Відділу Товариства. Треба зазначити, що д-р Михайло Брайчевський, д-р Ярослав Дзира і кандидат історичних наук С. Білокінь входять до Редакційної Колегії „Українського Історика". Також в Києві проживає біля 20 членів і в УІТ, які є співробітниками нашого історичного журналу.

В Дніпропетровському історик Віктор Заруба є представником УІТ, а також в тому місті в короткому часі плянується оснувати Товариство. Професори Дніпропетровського університету, які вже стали членами УІТ, підтримують цей плян. Зокрема треба згадати проф. д-ра Ганну Швидько, канд. істор. наук Брехуненка і інших.

В Ужгороді також створився гурток-прихильників УІТ, який очолює канд. істор. наук доцент Олександер Ситник з Ужгородського університету. Треба згадати, що в Ужгороді плянується конференція УІТ у співпраці з університетом, що буде присвячена сучасному станові української історіографії і завданням українських істориків.

Можна об'єктивно ствердити, що в Ювілейному Році М. Грушевського, патрона УІТ, історичне товариство твердо запустило коріння в рідній землі і тепер зачинає розгортати науково-видавничу і академічну діяльність. УІТ в Україні плянує співпрацювати з українськими науковими установами, університетами, архівами й іншими установами. Не улягає сумніву, що лише гармонійна і чесна співпраця причиниться до розвитку української історичної науки і допоміжних історичних дисциплін в Україні і діяспорі.

Літописець

Посвячення каменя під пам'ятник М. Грушевського

Дня 27-го серпня 1991 р. посв ячено у Львові пам'ятний камінь під майбутній пам'ятник Грушевського на проспекті Тараса Шевченка, де сходяться вулиці Михайла Грушевського і М. Драгоманова. Під час посв ячення виступили з короткими промовами до львів'ян голова львівського НТШ О. Романів, голова УІТ Любомир Винар, голова НТШ в Европі Аркадій Жуковський і інші. У статті Віри Дітчук п. н. „Постане пам'ятник Грушевському" (газета „Поклик Сумління", Львів, ч. 29, 1991) читаємо: „Закладення каменя на місці майбутнього пам'ятника Грушевському майже співпало з проголошенням незалежности України. І це для нас, українців, глибоко символічно, — відзначив професор Любомир Винар зі ЗСА".

Слід пригадати, що УІТ винесло резолюцію збудувати пам'ятник М. Грушевському також у Києві, біля колишнього будинку Центральної Ради і тим самим відзначити пам'ять будівничого першої української держави в 20 стол. і першого президента Української Народної Республіки. Як відомо, будівничі української держави в 1991 році нав'язують до історичних традицій української демократичної республіки в 1918 р. і цим самим підкреслюють історичну тяглість державнотворчого процесу в Україні.

Тих осіб, що бажають передплатити журнал „Український Історик" і скласти добровільну пожертву, просимо виповнити залучений внизу листок:

ЛИСТОК УІТ

Ім'я і прізвище:...

(англійською мовою)

Адреса: число дому, назва вулиці: ....

Місто.......................стейт/провінція:...................зіп.число: ....

У залученні пересилаю передплату на „Українського Історика" в сумі:...................

Пересилаю добровільний даток в сумі:...................................

Разом: ....

Чеки або грошові перекази виставляти на УІТ або „Українського Історика"

"THE UKRAINIAN HISTORIAN"
P.O. Box 312, Kent, Ohio 44240
U.S.A.

або

"THE UKRAINIAN HISTORIAN"
P.O. Box 95, Etobicoke, Ont.
M9C 4V2, Canada

ЗВІДОМЛЕННЯ РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ГРУДЕНЬ 1991-ГО РОКУ

ДЕПАРТАМЕНТ МОЛОДІ

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
6 Жупник Христина
12 Гулич Андрій, Наталка
43 Пристай Лорейл
63 Петро Захарій
82 Розгін Єсіка 2; Филоненко Адріян; Шик Катерина
83 Левицький Олександра; Куриця Богдан; Куктин Христина; Місишин Адам
92 Кафтанчіков Маріон
162 Васильків Христина
169 Бойлі Адріяна, Катерина
170 Петришин Антоній
173 Мадден Патрік
183 Савка Петро 2
240 Купресанін Бріян
242 Споттс Микола
268 Беселовський Андрій
271 Кнотт Джеймі, Микола; Маріч Олександер; Салига Стефан мол.
277 Вішковський Теодор; Розвадовський Володимир; Сорано Христина
282 Узіялко Меліза
287 Блазійовський Анна; Тхір Іванна, Лавра
292 Беланжер Стефаня, Стефан
293 Риян Михайлина
339 Безпалько Орися
368 Тершаковець Олександра, Стефанія; Фарміґа Лариса
371 Третяк Андрій, Олександер, Юлія
375 Гело Андрій, Вероніка
382 Калафатій Джогіна
430 Галдіс Стефан
432 Кузик Марко
445 Леськів Андрій; Гейк Лариса; Чучман Андріяна, Іван, Олеся
471 Робінсон Адріяна
489 Мазурик Максим, Мартин; Матско Оксана, Роман
503 Стеман Бернадетт, Бенардус, Теофілус, Христофор
343 Андревс Кімберлій; Кубариш Карій; Петерс Лінда
353 Довбачук Іван; Пуйол Марко
361 Літепло Андрій
367 Лужецький Уляна
379 Потґрабіяк Ірина
397 Аліфф Карла
401 Мельник Тамара
424 Куріячий Марія
432 Вавров Джонатан
450 Савицький Микола
472 Дашко Христина
484 Гнатів Микола
488 Турів Марія
502 Герман Наталка

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
32 Бун Ґеральд
88 Полянський Богдан
120 Касол Роберт; Нейлі Дан
122 Василик Лавра
170 Дидик Данило 2
259 Фоця Алан
280 Сидор Елейн
306 Андрейцьо Катя
316 Свереда Кімберлій
317 Келлій Марія
320 Поліщук Ліза; Ратич Павло, Стефан
349 Кантромбон Лариса
252 Джус Люба
379 Луговський Ірена

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗМІНИЛИ КЛЯСИ АБО СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
170 Жарський Христина
204 Шміт Андрея
237 Гиман Самуель
247 Озланський Сандра
452 Ватсон Томас

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
47 Ландґріін Давид
120 Де Карія Маэко
296 Бортничак Давид
448 Карпінський Петро; Мацелух Стефан

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ІЗ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

Відд.:
32 Бун Ґеральд, Василь
120 Касолі Роберт; Неллі Дан
170 Дидик Данило 2.
259 Фоція Алан
280 Сидор Елейн
306 Андрейцьо Катя
317 Келій Марія
320 Поліщук Ліза
320 Ратич Петро, Степан
347 Сінчеко Іван
379 Луговий Ірена
385 Дмитрук Джефрій
389 Петрусь Соня
445 Петрик Михайло, Роман

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
25 Калиновська Клавдія; Рудницький Оксана
37 Люстер Кімберлій
51 Стахнів Метана
106 Пух Олексій; Шеплій Андрій
127 Левчук Андрій
133 Ґрибовський Ліза, Меланія
143 Саґан Марко
163 Кулька Луїза
170 Ді Нардо Марко; Кардаш Марко; Струк Іван
175 Логуш Михайло
216 Ятціля Стефан
293 Лужик Лінда; Масс Надія
295 Шабловський Христина
325 Безкоровайний Бріджет
337 МкПетер Роберт
340 Луцик Карен

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВИПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
11 Кнап Катерина
20 Шалай Христина
42 Хоміяк Михайло
47 Срока Данута; Маріян
82 Шумило Роман
96 Ґрадек Роберт 2
119 Застаний Іван
120 Кармазин Донна; Пен Олексій
122 Василик Лаврій
127 Давидко Кейт
146 Робертсон Патриція
161 Томпсон Бріян
170 Білик Іван; Литвинка Катерина
174 Гречний Михайло мол., Богдан
175 Колберт Скотт
180 Крамер Джілл
235 Ціплій Йосиф
285 Скрипка Анна, Марія
316 Свереда Кімберлій
334 Сидер Михайло
340 Юлчук Ириса
349 Дністріян Гелена, Філіп, Томас; Катромбон Лариса
352 Ґлім Роберт Е. III
353 Домбачук Іван
354 Крис Лінда, Лорій, Марія, Карен
372 Борис Ліса; Ґача Оксана; МкНультій Михайло; Шиш Донна, Елана; Фако Любов, Тереза
373 Ґрійн Алайн
489 Онуфрейчук Христина

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПОМЕРЛИ:

Відд.:
8 Бошак Христина
218 Бончик Раймон

ДЕПАРТАМЕНТ ДОРОСЛИХ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
12 Ґулиш Євген 2.
27 Гентиш Роман, Хризанта; Кузьма Лідія; Олесницький Зеновія; Любодар
45 Пришляк Розалія, Микола
78 Кочубка Іванна
83 Василенко Михайло; Голуб Олександер; Мішисин Андрій, Ребека; Олеарчик Андрій МД, Рената, Христина
92 Кафтанчиків Ярослав; Хміленко Андрій
102 Бурий Тарас
127 Швець Параска
164 Муссер Джак
194 Кампан Вікторія
217 Бобчук Михайло
242 Лопатський Дебра, Христофор; Шабон Таня
269 Демчур Іван, Марія
271 Салцґівер Анна; Салиґа Стефан; Спіін Василь
277 Ганчарик Ірена, Олег; Лиґа Беверлій
287 Федак Тадеуш
304 Колачко Михайло
321 Гальман Салій
324 Костюк Богдан
368 Зосяк Христина; Стевенський Іван, отець
458 Сенсон Христина
472 Боднарук Борис, Марія
497 Березовський Іванна
777 Водзінський Марія, Мюсій Стефан

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
14 Колінс Джанет
36 Даш Кевіч
51 Прокіп Дарія
78 Кочубка Іванна
83 Осідач Іванна; Черепаха Анастасія
88 Полянський Одарка
106 Рилев Марія
120 Касолі Марія
123 Васильків Надія; Шулеський Мільдред
127 Гайдар Роксоляна
132 Луців Іван *
150 Никорчук Стефан *
151 Бондарчук Лариса
164 Блакі Гелена
170 Кріль Юліян
204 Черник Ярослав *
213 Албіза̂ті Леся; Шкапіяк Анна, Іван *
216 Одежинський Богдан *
240 Бачинський Євген *
266 Базар Петер
267 Ворона Валентин *
281 Волф Марія
283 Любій Марія
292 Пиш Михайло
304 Бадіш Іван *
341 Ломашевич Текля
353 Ґоєць Фредрік *, Ольга
354 Ярош Михайло *
361 Вальчук Володимир *
375 Прятка Василь *
379 Бухвак Петро *
414 Сметанюк Микола *
430 Мак Мирослав *
439 Прийма Теодор, отець *
445 Бенґало Борис *
456 Ненадкевич Діоніза

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
217 Ніґтенґалі Бонні
414 Брохівський Русель *, Степан
486 Іськів Іван, Марія, Роман *

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗМІНИЛИ КЛЯСИ АБО СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
174 Кривий Ярослав *
397 Насевич Михайло *; Савчук Надія

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
19 Когут Богдан *
116 Корчмарик Остап *
231 Федерчук Микола *
239 Джур Василь *
375 Прятка Анна

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
66 Ніґтенґалі Бонні
67 Брохівський Русель *, Степан
257 Іськів Іван, Роман *, Марія

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ІЗ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

Відд.:
14 Коллінс Джанетт, Павло *
26 Вашлик Доротій, Іван *
32 Бояцюк Василь *
36 Дашкевич Катерина
106 Рілий Марія; Саєнко Анна
120 Касолі Марія
123 Шулеські Мільдред 2.
127 Гайдар Роксоляна; Струк Маріян, отець
132 Луців Іван *
133 Райк Христина
151 Бондарчук Лариса
155 Лавренсі Михайло *
164 Блак Гелена
191 Базар Микола *
259 Фоця Алан *
266 Базар Петро *
267 Ворона Валентин
283 Любій Марія
292 Пиш Михайло
304 Бадіш Іван *
341 Ломашевич Текля
353 Ґоез Федерик *, Ольга
368 Туртяк Ірена
413 Фучіля Анна
414 Сметанюк Микола
430 Мак Мирослав
445 Ґенґало Борис

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
8 Рудик Ольга
15 Паславський Ярослава
16 Дарнобід Іван; Кондратський Григорій
45 Матла Зенон *, Оксана; Пришляк Микола *, Розалія
58 Ковалевський Еллена; Яковенко Володимир
59 Фант Василь ст. *
76 Ференц Оксана
81 Войтович Іван *
83 Мисак Текля 2
86 Нич Лев *
96 Грицюк Вероніка, Іван; Полатайло Галина
106 Пуп Петро *; Рубій Стефан, Юлія
116 Білинський Стефан; Косопей Василь; Фурстнер Віра
122 Василик Володимир *, Катерина
131 Турчин Зоряна
150 Білак Олександер *
165 Корнова Григорій *
170 Бура Рев. Іван, отець *
171 Чекай Єва
173 Возний Марія; Фіґун Мартин *
180 Пруеснер Марґерій
184 Баторфалві Роман *; Задор Володимир; Іванус Христина; Ластовецький Андрій *
194 Михайлюк Евфрозина
200 Луцишин Розалія
204 Андревс Алберт *
206 Імонді Леслі
214 Твардовський Омелян
216 Тарнавський Марко
236 Новак Данило *
277 Корво Надія; Персак Анна; Якух д-р Михайло
281 Шеремета Василь *; Шкодин Михайло *
292 Марилів Стефанія
293 Якушко Роман
295 Йосеф Іван *; Панчак Василь *
324 Захарчук Юліюс *
337 Плебаняк Гелена; Хариш Теодора
343 Андревс Анна
348 Скардіна Гелена
349 Мотика Джанет, Лінда, Роберт *, Сусанна
355 Казім Гелена, Іван *
356 Ткачук Богдан *
361 Ґуловатий Марія; Кифор Карпо *; Ланчак Матев; Пил Кирило, Ніна; Салак Зоряна
367 Блишак Анна, Олександер; Грицеляк Стефан; Колодій Марґарита, Михайло мол. *; Лещинський Петро
371 Міз Оксана
374 Грінченко Леонід; Келій Ірена; Ленів Катерина, Матіяс *; Миколаєвич Юрій *; Шеґрин Яків
385 Цюро Орест *
397 Гриців Ольга
399 Наваринський Мирон
408 Григоринський Марія, Михайло *
429 Вроблевський Марія
430 Гура Юрій *
432 Довгаль Галина; Плювак Іван *; Міґус Віра
437 Матковський Стефан; Хміляр Василь
439 Печенюк Соня; Підзамецький Сузанна
440 Вакіфіелд Надія
442 Бугель Андрій
458 Курило Богдан *; Яцьків Марія
472 Дашко Євген *; Рипецький Рута
484 Хомут Галина
485 Сидор Чарторийський д-р Микола, Святослав
490 Серкез Стефан *

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВИПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
13 Кошикар Василь
16 Смолій Іван мол. *
36 Рудий Анна
39 Зарічний Михайло
45 Марих Василь мол. *; Хоптяний Анна
47 Престош Ірена, Іван *
50 Бурич Надіна
52 Сивецький Анастасія
56 Гартліно Люба
59 Пендаківський Йосип *
63 Волфа Юлія; Турко Тимотій *
65 Слободян Анна Григорій *
70 Коваль Патриція; Шеремета Оксана
76 Вебер Марія; Гамішак Берта
78 Кочубка Іванна
82 Ахо Христина
83 Карбівник Паулета; Масіовдз Рита
91 Немежицький Марія
96 Дуркач Марія
114 Круц Константин
115 Демчишин Марія
120 Шиян Річард *
123 Василків Надія; Василько Петро мол. *
127 Артимович Василь *
147 Пінкович Ольга
150 Никорчук Стефан *
165 Валісі Ірена
170 Вітер Ольга; Кріл Юліян *
171 Проскін Доніта
174 Гречний Люба
178 Бурен Іван А. мол. *
204 Чарник Ярослав
213 Албізаті Леся; Шкапіяк Анна, Іван
216 Дацків Іван; Одежинський Богдан
217 Паснак Петро *
221 Гендзюк Дмитро
240 Бачинський Євген
259 Яким Марія
281 Волф Марія
283 Мільчаковський Ґабрієл *
285 Скрипка Володимир, Галина
292 Ондуський Марія
293 Куч Елисавета, Іван *
316 *Локгарт Дебора*
323 Палатенуш Юліз
332 Буяк Варвара
334 Скарупа Іванна
345 Куданович Мирон *
349 Бойко Гелена
354 Крис Лельо, Петро *; Петро мол. *; Ярош Михайло
358 Бак Гелена, Ольга, Ярослав
361 Вальчук Володимир
375 Корженівська Мирослава; Прядка Василь; Шабля Дмитро
379 Матковський Ірмґард
380 Ілемський Єва
397 Калуш Олександер *; Касін Марія, Мирон *; Мартиневич Марія; Савчук Іван
407 Галич Володимир, Олександра; Грубенюк Юстина; Дяков Стелла
439 Прийма отець Теодор *
452 Максименко Микола
457 Ненадкевич Діоніза
458 Чорнявий Катерина
472 Клос Ярема *; Кордуба Оксана
490 Сужда Діяна

ЧЛЕНИ, ЯКИМ ВИГАСЛА ВАЖНІСТЬ ТЕРМІНОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
216 Масіюк Христина
264 Пиш Соня

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПОМЕРЛИ:

Відд.:
8 Сосяк Марія
13 Коцюр Михайло *
14 Демків Михайло 3 (три)
21 Мартинів Іван *
38 Мітчель Іван *; Халанич Єва
55 Гілчер Марґарита
59 Котило Константин
76 Мрижлад Стефан *
91 Фаренсі Йосиф *
93 Сомик Пазя
104 Зельвак Іван *
106 Слома Надія
107 Месенський Марія
114 Карпа Женовефа 2
120 Маслій Петро * 2.
123 Гнатів Василь *, Володимир *
127 Лютий Анастасія
131 Загородний Ярослав
133 Касюхнич Христина
145 Лучко Павло *
155 Славінський Маріян
158 Слазик Володимир
165 Масик Богдан М.Д.
170 Грабар Петро *
171 Здарко Антоній *
175 Лазарчук Марія
182 Бояр Микола; Паниця Олексій
183 Дубицький Наталка
204 Санос Анна
230 Романко Михайло *
231 Гучко Неллі
240 Кревнюх Марія
242 Папа Агнес
247 Гончаренко Григорій
266 Френез Джерій
275 Тутко Марія
285 Падошов Александра; Білок Ніна
292 Ґерус Павло; Коперта Микола
293 Славінський Маріян *
301 Медзяк Антоній 2 *
305 Беннінгер Ліліяна 2; Ґарція Павло 2 *
316 Комар Стефан 2.
324 Оберланд Марія
330 Мартинюк Мирослав
331 Островський Володимир *
333 Сопканич Катерина
334 Перужинський Йосиф *
339 Лупацій Агафія
341 Стеткевич Параня
360 Чуровський Роман
361 Олійник Зофія 2; Мелимука Марія
368 *Леськів Максим* *
369 Марковці Анна
371 Басюк Теодор; Єднака Люба
378 Гурман Іван, Агафія
382 Групський Йосиф *
417 Катеринюк Емеліян
430 Савчак Роман
434 Бендза Роман *
473 Демків Катерина
489 Савойка Лідія; Задорожний Ольга

АКЦИДЕНТОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
22 Кульба Андрій, Христина
82 Шамрай Іна, Лариса
83 Голуб Олександер; Місишин Андрій, Ребекка; Олеарчик Роман, Христина
162 Терлецький Богдан
164 Андерсон Едвард
269 Дудич Марія
277 Ганчарик Олег, Ірена
287 Федак Тадеуш
293 Кунінгам Ерін, Трацій

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
353 Джус Люба, Надія, Сусанна, Томас *

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
83 Мельничук Лідія
217 Наіґтенґалі Бонні
381 Лазор Іван *, Христина

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
115 Садук Ольга
116 Кортшмарик Остап *
155 Полока Беверлій, Стефан *
239 Рубан Петро *
349 Ґрінлов Люба
399 Загородний Роман; Лоско Таня

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
66 Наіґтенґалі Бонні
430 Мельничук Лідія

ЧЛЕНИ, ЯКИМ ВИГАСЛА ВАЖНІСТЬ АКЦИДЕНТОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
17 Билен Ярослав *
22 Бардиґула Володимир; Козак Ольга
39 Глива Йосеф *
55 Смоляк Михайло *
59 Бурій Михайло *
120 Радванський Йосиф *
123 Васелків Надія
133 Лесків Стефанія; Стадник Ярослав
174 Гречний Михайло *
221 Островський Анастасія
233 Кричик Олександер *
245 Косович Микола
267 МкКей Ґлорія
287 Сохан Неоніля
292 Палій-Нейльо Марія
341 Фурґаль Богдан *
399 Куриця Олег; Михалушко Роман *
402 Остап'юк Василь *
430 Харків Олександер *
432 Голинський Богдан
440 Гладкий Ярослав *
442 Бугель Андрій *
445 Редчук Сергій
454 Романів Стефан *
468 Серотюк Іван *

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПОМЕРЛИ:

Відд.:
434 Бендза Роман *

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ МОЛОДІ:

Стан з 31-го грудня 1991

Кляса T16	96
Кляса P70	73
Нові кляси	
Кляса W	27
кляса E18	1,912
Кляса E20	2,173
Кляса E65	262
Кляса P20	3,040
Кляса P65	143
Кляа TP65	1,165
Кляса T23	198
Кляса WSP	414
Кляса SP-E65	440
Разом	**9,943**

Забезпечення департаменту дорослих

Старий рід	7
Кляса P70	25
Кляса T	367
Кляса W	8,203
Кляса P20	5,279
Кляса E20	4,746
Кляса E65	1,516
Кляса P65	705
Кляса DP60	119
Кляса DP65	643
Кляса SP-W	419
Кляса SP-E65	217
Кляса ADD	5,619
Кляса T10	467
Кляса T5	109
Кляса DT30	5
Кляса ART	21

Дорослі члени з молодечими грамотами:

Кляса W	0
Кляса P20	359
Кляса E20	202
Кляса P65	29
Кляса E65	75
Кляса E18	4
Разом 31 грудня 1991 р.	**29,136**

ЗІРКОЮ (*) Є ПОЗНАЧЕНІ ПРІЗВИЩА ДОРОСЛИХ ЧЛЕНІВ ЧОЛОВІЧОЇ СТАТІ, ВКЛАДКИ ГРАМОТ ЯКИХ НЕ ВКЛЮЧАЮТЬ ПЕРЕДПЛАТУ „СВОБОДИ"

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ

	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
(Стан з 30 листопада 1991)	**17,657**	**43,744**	**5,630**	**67,031**
Активні члени (Приріст у грудні 1991)				
Нові члени	64	47	17	128
Прийняті наново	19	71	7	97
Прийняті з перхідними листами	—	6	4	10
Зміни кляс забезпечення	5	3	—	8
Прийняті з Деп. Молоді	—	—	—	—
Разом	**88**	**127**	**28**	**243**
(Убуток у грудні 1991)				
Суспендовані	5	5	8	18
Відійшли з перех. листами	—	6	2	8
Зміни кляс забезпечення	5	3	—	8
Відійшли до дорослих	—	—	—	—
Померли	2	80	1	83
Вибрали гроші	18	33	—	51
Відійшли з вип. п. сум забезп.	39	110	—	149
Виплатили вповні вкладки забезпечення	47	93	—	140
Відійшли на част. випл. забез.	—	—	—	—
Відійшли на безпл. прод. забезпечення	—	—	—	—
Вигасла важність забезпечен.	—	2	28	30
Разом	**116**	**330**	**39**	**485**
Члени, які виплатили вкладки: (Приріст у грудні 1991)				
Виплачене забезпечення	47	93	—	140
На безпл. продовж. забезп.	1	3	—	4
Разом	**48**	**96**	**—**	**144**
(Убуток у грудні 1991)				
Померли	1	29	—	30
Вибрали готівку	9	26	—	35
Повернені в активні	20	18	—	38
Вигасло продовж. забезп.	37	29	—	66
Разом	**67**	**102**	**—**	**169**
Разом усіх членів УНСоюзу з кінцем місяця грудня 1991 р.	**17,610**	**43,535**	**5,619**	**66,764**

У В А Г А

ЯКУ КОЖНИЙ ВІДДІЛОВИЙ УРЯДОВЕЦЬ І ЧЛЕН УНСОЮЗУ ПОВИНЕН ПРОЧИТАТИ І ВІДПОВІДНО ДО НЕЄ ДОСТОСУВАТИСЬ.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошеніл в рекордовому звіті за **місяць грудень 1991-го року, як суспендовані, МОЖУТЬ БУТИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ, ЯКЩО ЗГОЛОСЯТЬСЯ ДО СЕКРЕТАРІВ** своїх Відділів і заплатять за час суспенди вкладки, бо інакше члени будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, за винятком тих прав, які є затверджені грамотою і статутом. Те саме відноситься до членів, які **впродовж грудня 1991-го року ВЗЯЛИ ПЕРЕХІДНІ ЛИСТИ І ДОСІ НЕ ЗГОЛОСИЛИСЯ ДО ІНШИХ ПОВНОПРАВНИХ ВІДДІЛІВ.**

ВОЛОДИМИР СОХАН
головний секретар

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСИРА УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ГРУДЕНЬ 1991 Р.

ПРИБУТКИ:

Вплати вкладок усіх кляс Життьового Забезпечення

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	196.75	150	1,042.54	309	39.59
2	72.11	153	2,348.36	312	13.55
3	90.31	154	725.16	316	1,947.61
7	511.33	156	523.99	317	302.87
8	658.10	157	151.14	318	202.05
9	94.27	158	818.72	320	1,462.85
10	221.74	161	1,433.33	322	1.56
11	92.06	162	475.60	323	269.27
12	1,035.42	163	1,117.24	324	189.37
13	2,248.47	164	347.79	325	1,200.53
15	2,440.95	165	101.11	327	528.14
16	322.34	168	440.90	328	283.24
17	422.29	169	581.75	330	264.71
19	366.14	170	2,558.62	332	59.08
20	725.43	171	1,390.19	333	21.08
21	137.55	172	731.71	334	1,349.33
22	659.28	173	1,012.06	337	685.32
25	1,325.53	174	2,725.88	339	302.23
26	41.19	175	743.88	345	539.16
27	451.28	176	583.64	347	1,025.26
28	175.47	177	73.85	349	2,267.48
31	133.75	178	33.43	350	562.57
32	694.36	179	69.56	353	494.43
36	105.97	180	177.95	354	1,089.02
37	678.13	182	438.41	355	94.86
38	192.49	183	678.22	356	138.74
39	592.69	184	118.75	360	378.04
40	57.05	190	25.32	361	4,700.11
42	1,506.85	192	291.19	362	461.32
43	238.00	193	8.00	364	810.91
44	48.31	194	1,385.99	368	2,666.51
45	122.36	200	1,114.00	369	142.16
46	41.25	203	85.10	370	16.43
47	1,013.66	204	2,131.35	371	704.64
48	110.51	205	381.06	372	524.14
50	210.00	209	613.99	373	45.82
51	1,144.94	211	219.85	375	2,138.88
52	29.02	212	127.59	378	8.15
53	806.49	213	251.80	379	1,560.36
55	522.85	216	1,833.02	380	132.33
57	768.04	217	1,355.85	381	639.98
58	28.11	218	23.01	382	553.85
62	47.53	220	1,347.80	383	529.45
63	1,344.83	221	592.86	389	492.09
65	60.49	222	901.12	390	85.86
66	91.25	223	82.48	401	842.53
67	72.26	224	357.33	402	944.98
70	1,106.71	226	175.61	403	265.21
73	19.06	230	747.07	407	1,282.99
75	309.30	231	523.26	409	618.28
76	2,102.90	233	1,322.62	413	16.24
81	135.47	234	515.44	414	1,497.98
82	1,467.79	235	90.81	417	164.87
83	3,533.78	238	1,155.31	419	116.91
86	1,276.17	239	458.86	422	660.18
88	2,492.39	240	3,394.30	423	584.71
89	184.48	241	159.26	424	566.49
92	19.97	242	1,739.61	427	534.15
93	252.40	243	82.58	430	293.84
94	3,734.80	245	1,142.80	432	3,179.15
95	199.40	247	122.68	434	1,032.92
96	397.23	248	108.56	437	749.75
98	59.19	253	76.33	440	166.25
100	77.90	254	113.76	445	791.97
102	406.90	257	340.74	448	102.76
104	31.19	258	21.69	450	801.68
105	61.23	259	223.90	452	687.23
106	648.23	260	181.97	454	351.79
108	17.39	261	491.25	455	69.35
109	36.17	264	65.86	457	1,082.31
112	312.61	266	1,369.67	462	308.42
113	389.53	267	489.44	464	163.92
114	1,178.72	268	365.17	466	117.41
115	850.30	269	1,945.49	467	70.08
116	575.20	274	800.00	468	38.32
120	460.16	275	144.44	471	290.73
121	514.36	276	304.36	472	698.51
122	1,097.65	277	654.43	476	6.11
123	1,563.62	280	46.59	479	194.91
127	873.14	281	1,161.03	481	206.68
128	277.70	282	456.29	484	976.07
130	645.17	285	359.74	485	109.94
131	649.54	286	18.80	486	1,069.64
133	667.46	287	388.56	487	100.09
134	644.42	288	1,030.93	488	149.49
135	37.22	291	509.27	489	207.22
136	437.52	293	527.37	490	335.95
139	29.21	294	9.95	492	1,327.14
142	165.86	295	258.87	496	300.28
145	9.57	296	13.03	498	64.10
146	1,844.31	305	1,064.20	500	199.15
147	404.12	306	160.25	501	14.78
149	28.77	307	693.32	777	248.15

Вкладки зібрані в усіх клясах Життьового Забезпечення 172,289.91

Вплати вкладок Акцидентового Забезпечення

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	6.20	158	56.30	305	25.80
9	3.70	162	6.50	307	9.60
10	78.80	163	9.20	318	9.20
11	56.50	164	23.10	320	62.70
12	8.30	166	26.00	322	9.20
15	9.70	168	2.10	327	40.00
16	9.10	169	6.50	328	4.05
17	6.50	170	49.55	334	83.50
22	98.20	171	24.65	337	9.20
25	6.30	172	16.45	340	44.00
27	46.55	173	21.55	345	24.20
32	42.90	174	121.95	347	89.45
37	3.30	180	11.00	349	33.30
42	38.80	182	14.80	350	12.40
44	12.85	183	11.30	353	76.80
45	13.20	184	13.00	360	1.85
47	63.80	194	16.55	361	29.40
50	2.45	200	34.50	368	14.80
51	9.20	204	24.90	369	25.95
53	9.20	209	6.50	371	6.15
55	8.35	216	9.20	372	11.00
57	13.00	217	26.80	375	24.30
66	1.40	218	7.20	379	11.00
70	6.50	220	6.50	389	9.20
76	105.80	221	9.15	401	92.50
82	84.35	222	19.45	402	10.65
83	51.80	226	4.80	403	6.50
88	32.50	230	0.85	407	5.80
89	9.20	231	6.50	409	11.00
93	1.00	233	10.05	419	6.55
94	89.75	239	16.60	422	38.05
95	13.95	240	98.70	423	6.50
96	13.25	241	9.20	424	9.40
102	0.85	242	35.95	427	14.65
105	8.30	245	45.10	430	26.00
106	15.70	247	0.75	432	84.60
108	0.85	248	13.55	434	57.00
		253	10.30		
112	4.80	257	44.85	437	16.45
113	1.75	259	14.80	445	40.80
114	4.25	260	35.20	450	13.00
115	53.50	261	11.25	452	6.50
116	17.15	264	11.00	455	4.80
120	46.65	266	19.10	462	6.70
121	2.20	269	13.00	471	70.90
123	25.70	277	36.45	472	18.05
128	11.00	281	11.00	479	32.00
131	9.20	282	5.10	481	14.00
133	7.25	287	56.95	484	54.50
142	2.25	288	13.00	485	4.80
146	97.70	290	8.30	487	59.30
147	64.80	291	4.80	490	23.10
151	32.80	293	40.40	496	21.90
153	21.65	295	11.00	498	9.20
156	5.70	303	26.00	500	11.00

Вкладки зібрані в клясі Акцидентового Забезпечення 4,022.95

ВИПЛАТИ ДОПОМОГ З БРАТСЬКИХ ФОНДІВ ЗА МІСЯЦЬ ГРУДЕНЬ 1991 Р.

Відділ	Ім'я і прізвище	Сума дол.
29	Ева Бат	50.00
29	Катерина Песіль	50.00
83	Остап Черепаха	50.00
116	Марія Антосєвіч	50.00
116	Василь Фесенко	50.00
164	Евфрозина Прядка	50.00
200	Софія Бруханська	50.00
200	Михайло Новосад	50.00
200	Катерина Васльо	50.00
204	Ірина Рудик	50.00
231	Михайло Ковальчик	50.00
242	Катерина Грешко	50.00
242	Клеренс Єгер	50.00
254	Антін Тилька	50.00
282	Галина Овца	50.00
348	Марія Макар	50.00
348	Мирон Макар	50.00
353	Катерина Старанчак	50.00
360	Семен Нечипорук	50.00
361	Іван Яремчук	50.00
361	Люба Яремчук	50.00
361	Гарри Полчі	50.00
362	Анна Дума	50.00
364	Ольга Брездун	50.00
364	Дмитро Гіба	50.00
375	Іван Бариляк	50.00
379	Євгенія Гура	50.00
382	Ольга Фаронне	50.00
382	Френціс Локітіс	50.00
	Разом	**1,450.00**

ВИПЛАТИ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ ЗА МІСЯЦЬ ГРУДЕНЬ 1991 Р.

Відділ	Ім'я і прізвище	Сума
13	Петро Древецький	1,000.00
14	Джан Борт	1,000.00
20	Михайло Полох	1,000.00
27	Марія Махобей	1,000.00
37	Ева Іваник	500.00
38	Ева Халянич	1,000.00
59	Анна Петрашек	1,000.00
59	Анна Петрашек	500.00
59	Анна Петрашек	1,500.00
83	Стефанія Горобіовскі	1,000.00
106	Григорій Дронь	500.00
106	Марія Кирило	1,00.00
114	Ґеновефа Карпа	500.00
114	Ґеновефа Карпа	1,000.00
120	Петро Маслей	1,000.00
120	Петро Маслей	1,000.00
131	Орися Семчишин	1,507.63
133	Михайло Масляр	1,000.00
147	Михайло Бохно	1,000.00
147	Петро Ральо	1,000.00
155	Анна Сефчек	1,000.00
171	Антоній Іван Здарко	500.00
180	Еміль С. Еваніцкі	1,000.00
194	Атанас Федоляк	500.00
204	Марія Крочак	750.00
204	Анна Орел	1,000.00
206	Петро Паньків	500.00
221	Осип Апостол	500.00
221	Марія К. Бодак	500.00
221	Д-р Іван Дачишин	1,000.00
221	Степан Григорій Федюк	563.00
221	Ярослава Фурманюк	500.00
221	Марія Кравець	500.00
230	Галина С. Мотоско	1,100.00
259	Цецилія А. Шафранскі	1,000.00
277	Тиміш Мельник	1,310.00
287	Андрій Скорди	500.00
292	Павло Я. Герус	500.00
292	Анна Марців	500.00
291	Анна Марців	1,450.00
292	Микола Коперта	500.00
301	Онисим Врублівський	500.00
301	Онисим Врублівський	1,000.00
316	Анна Гудсеняк	1,000.00
316	Степан Комар	1,000.00
316	Степан Комар	1,000.00
321	Володимир Діякон	500.00
321	Володимир Діякон	500.00
325	Маланка Воскобійник	500.00
337	Іван Стрижак	1,000.00
337	Іван Сливка	1,000.00
338	о. Микола Федорович	500.00
350	Вінцент Павль Поттер	1,000.00
352	Петро Ковалик	1,000.00
352	Петро Ковалик	2,000.00
362	Ірена Війтик	500.00
385	Мотрія Августовіч	500.00
385	Василь Крамарчук	500.00
399	Ірена Дембіцький	1,072.00
437	Марія Холєвчук	1,000.00
437	Марія Холєвчук	500.00
	Разом	**51,252.63**

КАНАДА

Відділ	Ім'я і прізвище	Сума
341	Джан Дворак	1,000.00
407	Роман Сам	1,000.00
432	Яків Козловський	500.00
	Разом	**2,500.00**

ФІНАНСОВИЙ ВІДДІЛ ПРИБУТКИ ЗА ГРУДЕНЬ 1991

Членські вкладки	$331,594.93
Прибутки книгарні і друкарні	122,718.61
Прибутки від інвестицій:	
Бондів	$389,124.28
Реальності в Кергонксоні, Н. Й.	83,772.17
Гіпотечних позичок	47,287.63
Членських позичок	3,643.27
Уділів	20,022.77
Банків	3,451.89
Позички для Корп. Дому УНС	508,510.00
Разом	**$1,055,812.01**
Звороти:	
Федеральних і стейтових податків та соціяльного забезпечення працівників	$20,606.35
Податків від заморгеджованих реальностей	217.33
Премії шпитального забезпечення працівників	10,922.10
Коштів інвестицій	785.00
Коштів Канцелярії у Вашінґтоні	2,121.13
Поштові оплати	5.62
Коштів телефону	4.10
Разом	**$34,661.63**
Різні прибутки:	
Пожертви до Братського Фонду	$23,162.00
Переносне конто	506,625.32
Зиск при продажі бондів	25,938.35
З продажі анг. Енц. Українознавства	605.00
Пожертви для Фонду Відродження України — УНС	33,235.65
Збільшено вартість бондів	132,532.72
Переносне конто — платні	13,077.73
Разом	**$735,176.77**
Інвестиції:	
Дозрілі і продані бонди	$1,220,695.42
Сплачено гіпотечних позичок	181,084.73
Сплачено членських позичок	140.24
Зменшено вартість друкарських машин	9,902.80
Зменшено вартість реальностей	59,434.63
Зменшено вартість елект. машин	8,276.93
Разом	**$1,479,534.75**
Разом загальний прибуток на грудень 1991	**$3,759,498.70**

ВИДАТКИ ЗА ГРУДЕНЬ 1991

Виплати членам	
Оплати пенсійних грамот	$262.87
Грошові звороти	40,472.47
За дозрілі вивінувальні грамоти	75,822.00
Посмертні допомоги	76,914.63
Відсотки від посмертних допомог	336.77
Вкладки за дітей, яких родичі померли	35.06
Премії за реасикурацію	173.77
Дивіденда членам	307.50
Повернені вкладки	137.55
Допомога з Фонду Братського	1,500.00
Виплати з Сирітського Фонду	3,873.55
Разом	**$199,836.17**
Видатки:	
Канцелярії у Вашінґтоні	$19,103.00
Союзівки	108,249.36
Книгарні і друкарні	124,833.44
„Свобода" за орган	127,930.78
Організаційні видатки:	
Оголошення	$12,728.73
Лікарські бадання нових членів	292.65
Винагорода обласних організаторів	15,153.84
Винагорода Відділових організаторів	23,692.45
Кошти подорожей обласних організаторів	1,053.12
Кошти обласних засідань	1,104.73
Разом	**$54,025.52**
Платні, забезпечення і податки:	
Платня головних урядовців	$17,662.27
Платня працівників	57,397.19
Премії за шпитальне забезпечення працівників	9,695.07
Асекурація	6,492.00
Федеральні і стейтові податки та соціяльне забезпечення працівників	28,398.65
Канадські податки від інвестицій	960.17
Разом	**$120,605.35**
Загальні адміністративні видатки:	
Кошти актюарія і статистики	$6,750.00
Банкові оплати за опіку над бондами	3,363.62
Книжки і друки	331.56
Вкладки до братських конґресів	250.00
Меблі і машини	628.60
Загальні канцелярійні видатки	1,174.67
Оплати до асекураційних урядів	878.11
Кошти канадської канцелярії	175.00
Поштові оплати	2,182.00
Кошти друків і приборів	706.48
Обслуга машин	928.24
Кошти телефону	2,338.98
Загальні кошти подорожей	2,219.89
Разом	**$21,927.15**
Різні видатки:	
Кошти інвестиції	$195.00
Кошти компютеризації	1,750.00
Дотації	2,850.00
Переносне конто	505,000.00
Зменшено вартість бондів	15,325.79
Зменшено вартість друкарських машин	18,179.73
Зменшено вартість реальностей	59,434.63
Відсотки від закуплених бондів	3,356.16
Переносне конто — платні	13,077.63
Разом	**$619,168.94**
Інвестиції:	
Закуплено бонди	$637,282.72
Уділено гіпотечні позички	88,133.51
Закуплено уділи	13,645.59
Уділено позички на підклад грамот	6,893.27
Капітальний ремонт на Союзівці	2,387.92
Закуплено елект. машини	675.00
Закуплено друкарські машини	$40,000.00
Позичка для Корп. УНДому	508,510.00
Разом	**$1,297,528.01**
Видатки за грудень 1991	**$2,693,207.72**

БАЛЯНС

СТАН ЧИННИЙ:		СТАН ДОВЖНИЙ	
Готівка	$1,664,762.79	**Фонди**	
Бонди	47,280,295.40		
Уділи	1,543,521.51	Забезпечене-вий	$66,140,731.81
Гіпотечні позички	5,137,792.60	Акцидентовий	1,955,747.38
Позички на грамоти	619,959.94		
Реальності	2,317,952.00	Братський	(995,186.94)
Друкарські і електронічні машини	322,720.13	Сирітський	419,804.04
Позичка для корпорації Дому УНС	6,911,911.00	Захисту	(1,669,662.67)
Позичка для УНС Корп. ім Д. Галичина	104,551.04	Наглої потреби	52,032.79
Разом	**$65,903,466.41**	**Разом**	**$65,903,466.41**

ОЛЕКСАНДЕР БЛАГІТКА,
головний касир

Річні збори Братства св. Йосафата 217-го Відділу УНСоюзу в Рочестері

Річні збори 217-го Відділу УНСоюзу відбулися 26-го січня 1992 року. Збори відкрив і ними провадив предсідник Відділу мґр Мирон Руснак. Секретарка Катерина Марґолич відчитала протокол із минулорічних зборів, присутні прийняли одноголосно, бо протокол, як і всі інші в минулому році написаний дуже докладно і вірно.

Фінансовий секретар Стефан Приймак здав звіт із фінансових приходів та розходів, як також із своєї суспільної праці. С. Приймак, який є роками першуном у приєднуванні членства на терені Рочестеру, в 1991 році приєднав 15 членів і завдяки його відданій праці для розбудови УНСоюзу наш Відділ розвивається і приготовляється до святкування 85-літнього ювілею в 1993 році. Відділ належить до Комітету Об'єднаних Організацій Рочестеру і С. Приймак бере участь у засіданнях. С. Приймак також був делеґатом від Відділу у зустрічі з послом до ООН Генадієм Удовенком під час відзначення незалежности України в Рочестері. Спеціяльно треба підкреслити вклад праці С. Приймака для молодих студентів у нашому Відділі, бо сім із них отримали стипендії УНСоюзу на суму 2,400 дол.

Культурно-освітня референтка Ірина Руснак здала звіт із організування та переведення автобусової прогульки на Союзівку та до дієцезального Музею в Стемфорді, Конн. Вона писала дописи та полагоджувала листування. Кілька осіб взяло участь у річному з'їзді сеньйорів УНСоюзу, який відбувся на Союзівці.

Предсідник М. Руснак при кінці звітування зробив підсумки праці 217-го Відділу. Спеціяльно підкреслив віддану працю фінансового секретаря у вишукуванні нових членів та молодих студентів для отримання стипендій. Багато більше можна би зробити для добра громади, якщо б члени уважали відділи УНСоюзу як організації, а не тільки асекураційні установи і приходили на сходини, які відбуваються квартально.

Звіт Контрольної комісії подала Анна Васьків враз із внеском уділення абсолюторії уступаючій Управі, що присутні прийняли оплесками.

До Управи на 1992 рік вибрано: мґр М. Руснак — предсідник, Анна Сохоцька — заступниця предсідника, К. Марґолич — секретарка протоколярна, С. Приймак — фінансовий секретар, Оксана Маркус — заступниця фінансового секретаря, Ірина Руснак — культурно-освітня референтка, Стефан Васьків — почесний предсідник.

До Контрольної комісії увійшли: Дмитро Марґолич — голова, Анна Васьків і Марія Вовк — члени.

На закінчення зборів вибрані урядники зложили присягу за XIII статтею і 133-ою точкою статуту УНСоюзу.

Присутні ще довго гуторили при перекусці, яку приготовили С. і Текля Приймаки з допомогою Анни Мороз, Катерини Марґолич, Анни Сохоцької і Анни Васьків.

Ірина Руснак

ЗВІТ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ГРУДЕНЬ 1991 Р.

ЗДОБУТКИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ ПО ОКРУГАХ У ГРУДНІ 1991 р.

Ч.В.	Організатор	Придбав у грудні	Сума забезпечення	АДД	СП	Разом у 1991 р.
	Округа БАФФАЛО					
127	П. Гаравус	1	3,000			3
304	Марія Гнатик	1	3,000			6
		2	**6,000**			
	Округа ЧИКАГО					
22	Гелен Олек Скат	2	10,000	2		33
472	Стефанія Кочій	2	12,000		2	5
		4	**22,000**	**2**	**2**	
	Округа ДІТРОЙТ					
82	Ольга Марущак	6	28,000	2		14
183	Катерина Назарк	2	8,000		1	15
292	Стефанія Федик	2	10,000			10
		10	**46,000**	**2**	**1**	
	Округа ДЖЕРЗІ СИТІ					
170	В. Білик	1	10,000		1	10
287	Данута Ясінська	5	23,000	1		6
		6	**33,000**	**1**	**1**	
	Округа КЛІВЛЕНД					
102	М. Бобечко	1	3,000		1	2
240	Б. Семків	1	3,000			2
		2	**6,000**		**1**	
	Округа МОНТРЕАЛЬ					
471	М. Андрухів	1	2,000		1	1
	Округа НЮАРК					
27	Р. Лапичак	3	43,000			12
	Н. Олесницький	2	85,000			
371	М. Дереш	3	9,000			10
		8	**137,000**			
	Округа НЮ ГЕЙВЕН					
12	Е. Ґулич	2	15,000			8
	А.Лелон	2	10,000			
277	О. Гладун	8	28,000	2		13
		12	**53,000**	**2**		
	Округа НЮ ЙОРК					
6	М. Халанич	1	10,000			1
194	М. Юзенів	1	3,000			8
293	Марія Душник	3	13,000	2		5
489	М. Грегорович	4	40,000			7
		9	**66,000**	**2**		
	Окруа НІЯҐАРА					
458	Д. Пищ	1	10,000			6
	Округа ФІЛЯДЕЛЬФІЯ					
45	М. Пришляк	2	6,000			5
83	С. Гавриш	16	94,000	5		34
162	Д.Федорійчук	2	10,000	1		6
173	П. Щерба	1	3,000			10
268	Е. Барилка	1	3,000			2
269	Христина Ґербеги	3	9,000	1		24
321	І. Бучковський	1	3,000			3
324	І. Бабяк	1	5,000			2
339	М. Луців	1	20,000			1
375	П. Тарнавський	2	6,000			17
430	М. Пришляк	1	3,000			4
		31	**162,000**	**7**		
	Округа ПІТТСБУРҐ					
63	М. Турко	1	10,000			16
	Округа РОЧЕСТЕР					
43	Д. Пристай	1	2,000		1	4
217	С. Приймак	1	3,000			15
		2	**5,000**		**1**	
	Округа ШАМОКІН					
78	Марія Петрунцьо	1	3,000			4
242	Й. Чабан	4	110,000			43
382	Юлія Кресіна	1	2,000		1	8
		6	**115,000**		**1**	
	Округа СИРАКЮЗИ/ЮТИКА					
271	І. Чопко	7	25,000			14
	Округа ТОРОНТО					
432	Ярослава Зорич	1	10,000			13
	Округа ВІЛКС БЕРИ					
164	Т. Бутрей	2	10,000	1		8
169	Ґізеля Стефурин	2	4,000		2	5
282	Марія Болоська	1	3,000			5
		5	**17,000**	**1**	**2**	
	Округа ВІННІПЕ					
445	І. Геврик	5	15,000			8
497	М. Наконечний	1	3,000			1
503	Т. Войтів	4	20,000			4
		10	**38,000**			
	НЕОБ'ЄДНАНІ ВІДДІЛИ В АМЕРИЦІ					
92	М. Горбулик	3	9,000			3
368	А. Маринюк	5	35,000		1	12
777	А. Грасефо	1	5,000			9
	С. Мусій	1	500			
		10	**49,500**		**1**	

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У ГРУДНІ 1991 РОКУ

П.Ч.	Округа/осідок	Число Відділів	Придбано членів: у грудні	Придбано членів: Разом	Забезпечення на суму: у грудні	Забезпечення на суму: Разом у 1991 р.	Разом АДД
	Округи ПЕНСИЛЬВАНІЇ						
1.	Філядельфія	40	31	194	162,000	1,482,000	30
2.	Піттсбурґ	17	1	56	10,000	374,000	6
3.	Шамокін	14	6	72	115,000	476,000	8
4.	Аллентавн	12	—	14	—	73,000	2
5.	Скрентон	4	—	1	—	3,000	—
6.	Вілкс Бери	7	5	27	17,000	228,000	3
	Разом	**94**	**43**	**364**	**304,000**	**2,636,000**	**49**
	Округа МЕРИЛЕНДУ						
	Балтимор	8	—	30	—	417,000	3
	Округи НЮ ЙОРКУ						
1.	Ню Йорк	29	9	95	66,000	645,000	8
2.	Сиракюзи-Ютика	12	7	28	25,000	109,000	1
3.	Рочестер	10	2	47	5,000	405,000	4
4.	Трой/Олбані	8	—	61	—	454,000	—
5.	Баффало	6	2	18	6,000	95,000	2
	Разом	**65**	**20**	**249**	**102,000**	**1,708,000**	**15**
	Округи НЮ ДЖЕРЗІ						
1.	Нюарк	17	8	48	137,000	749,000	—
2.	Джерзі Ситі	9	6	32	33,000	217,000	2
3.	Перт Амбой	12	—	22	—	151,000	2
4.	Пассейк	4	—	21	—	167,000	3
	Разом	**42**	**14**	**123**	**170,000**	**1,284,000**	**7**
	Округи ІЛЛИНОЙ, МИШИГЕН, ОГАЙО						
1.	Чикаґо, Ілл.	28	4	119	22,000	744,000	18
2.	Дітройт, Миш.	18	10	67	46,000	334,500	13
3.	Клівленд, Огайо	17	2	15	6,000	55,000	1
4.	Янгставн, Огайо	5	—	9	—	142,000	1
	Разом	**68**	**16**	**210**	**74,000**	**1,275,500**	**33**
	Оркуги НОВОЇ АНГЛІЇ						
1.	Ню Гейвен, Конн.	14	12	49	53,000	247,000	6
2.	Бостон, Масс.	5	—	23	—	92,000	2
3.	Вунсакет, Р.Ай.	6	—	13	—	92,000	—
	Разом	**25**	**12**	**85**	**53,000**	**431,000**	**8**
	Округи ЗАХІДНІХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ						
1.	Центральна	6	—	3	—	11,000	—
2.	Міннеаполіс, Мін.	6	—	3	—	50,000	—
3.	Ст. Луіз, Мо.	3	—	—	—	—	—
	Разом	**15**	—	**6**	—	**61,000**	—
	Необ'єднані Відділи в Америці	19	10	174	49,500	1,161,000	48
	Округи КАНАДИ						
1.	Торонто, Онт.	21	1	25	10,000	127,000	4
2.	Монтреаль, Квеб.	6	1	44	2,000	263,500	9
3.	Ніяґара, Онт.	10	1	20	10,000	205,000	1
3.	Захід Канади	13	10	14	38,000	52,000	—
	Разом	**50**	**13**	**103**	**60,000**	**647,500**	**14**
	Загальна сума	**386**	**128**	**1,344**	**812,500**	**9,621,000**	**177**

Дальший крок вперед

Одною з ділянок державного будівництва є, безперечно, шкільництво. Якби так взяти на вагу ще інші ділянки державного будівництва, то шкільництво чи не переважило б їх. Добра школа унапрямлює молодь у її духовному і навіть фізичному розвитку. Чужа школа, чи то в Україні, чи поза нею, не виховувала нашу молодь на добрих громадян будучої України. Комплекс меншевартости і риси рабства переважали. Раба все тягне до вислужництва чужому панові. Такій людині дуже важко бути повноцінним українцем чи членом іншої нації, з якої він (вона) походить. Не будемо застановлятись над причинами вище згаданого. Це інша і глибша тема.

Але нам усміхнулось сонечко. Україна стала незалежного державою. І треба бути мрійником, щоб вірити, що через ніч в Україні буде рай на землі. Ми побачили ще наглядніше, що роки неволі залишили Україну в руїні. І тепер настав час всім нам українцям в Україні і в розсіянні взятись до скорої і інтенсивної праці над відбудовою рідної нам усім батьківщини. Декотрі з нас вже вросли в чужий ґрунт, стратили рідну мову і культуру і тільки то тут, то там звуть себе українцями. Але, виходячи з чисто гуманних мотивів, їх зобов'язує їхній корінь у лиху хвилину допомогти рідному народові.

Правда, кожна людина може допомагати в різний спосіб. Це залежить від її професії, її здібностей, її фінансових спроможностей тощо.

Українська Спілка Професійних Учителів (УСПУ), яка є світовою організацією українського вчительства, взяла на себе обов'язок допомогти розвиткові українського шкільництва в Україні і поза її межами. Як виявилось на підставі доповідей і розмов підчас другого світового з'їзду УСПУ у Філядельфії минулого літа-потреби великі. Бракує навіть найелементарніших речей для навчання — паперу, олівців, кредок тощо.

Україна — велика. Руїна — ще більша. Потреби — наглі й необхідні. Вся канадськоамериканська діяспора не буде в змозі допомогти у всьому. Але не допомагати взагалі, дбати лише за свою власну шкуру, іґнорувати все — це вже непростимий гріх.

УСПУ видала новий жетон „Українська школа" і просить всю українську громаду вчителів у їхнім намаганні допомогти шкільництву України й інших країн діяспори у змаганні за краще майбуття нашої молоді й народу. Будьмо будівничими!

Зиновій Квіт,
голова УСПУ

Резолюція

Закінчення зі стор. 3

6) Висловити сердечну подяку та вітання патріярху української історичної науки проф. Олександрові Оглоблину за видатні творчі здобутки в розвитку української історичної науки.
7) Сприяти розвиткові діяльности Українського Історичного Товариства та новоутвореного Міжнародного Товариства ім. Грушевського в дальшому розгортанні дослідів грушевськознавства. Допомогти в дальшому виданні серії УІТ — „Грушевськіяна" і звернути особливу увагу на залучення до співпраці молодих вчених.
8) Сприяти спорудженню пам'ятника М. Грушевському в Києві, біля колишнього будинку Української Центральної Ради, а також встановити меморіяльні дошки в головних містах України та діяспори.
9) Повернути київській середній школі на Куренівці, збудованій на кошти батька М. Грушевського, її первісну назву — Середня школа ім. Сергія Грушевського.
10) Сприяти діяльності наукових установ, які займаються грушевськознавством.
11) Схвалити встановлення Українським Історичним Товариством щорічної премії ім. Михайло Грушевського за кращі наукові дослідження в галузі грушевськознавства.

Резолюцію прийнято одноголосно.
За Резолюційну комісію конференції:
Ярослава Дзира — голова, Київ
Члени:
Василь Омельченко
Іван Фізер

Київ — Ню Йорк — Торонто 20-го жовтня 1991 р.

АКАДЕМІЧНИЙ КОМІТЕТ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 125-ЛІТТЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО

Члени

Антонович, Марко — заступник голови Українського Історичного Товариства
Баран, Олександер — президент Української Вільної Академії Наук у Канаді
Борецький, Михайло — президент Української Вільної Академії Наук у ЗСА
Винар, Любомир — голова Українського Історичного Товариства, голова Академічного комітету для відзначення 125-ліття з дня народження М. Грушевського
Гунчак, Тарас — директор Українського дослідного і документаційного центру, Ню Йорк
Домбровський, Олександер — науковий секретар Українського Історичного Товариства
Жуковський, Аркадій — голова Наукового Товариства ім. Шевченка у Европі
Оглоблин, Олександер — почесний президент УВАН ЗСА, почесний голова УІТ, почесний член НТШ
Омельченко, Василь — голова Наукової Ради при СКВУ, генеральний секретар УВАН у ЗСА
Пазуняк, Наталія — секретар Наукової Ради при СКВУ
Пап, Михайло — президент Асоціяції Українських Університетських Професорів
Сисин, Френк — діючий голова Канадського Інституту Українських Студій Альбертського університету
Стебельський, Богдан — голова Наукового Товариства ім. Шевченка у Канаді
Субтельний, Орест — член Управи Українського Історичного Товариства, Торонто, Канада
Фізер, Іван — президент Американської Асоціяції Україністів
Цюцюра, Богдан — ректор Українського Вільного Університету, Мюнхен, Німеччина
Шевельов, Юрій — почесний президент УВАН у ЗСА
Штогрин, Дмитро — директор Української науково-дослідчої програми при Іллинойському університеті в Шампейн, Іллиной.

Академічний комітет діяв при Президії УІТ.

Школа українознавства в Чикаґо на телевізії

Директор школи українознавства в Чикаґо Христина Таран та голова батьківського комітету Нестор Попович дають інтерв'ю журналістці Кейті Ґатрі.

Три тижні у листопаді минулого року в школі українознавства Товариства „Рідна Школа" в Чикаґо перебувала журналістка Кейті Ґатрі. Вона була однією із сімох студентів-журналістів з Нортвестерн університету, які мали завдання зробити відео про „Українське Село" в Чикаґо, включаючи школу.

Їхній професор Патриша Дін, вислала кожного журналіста разом з фотографом по різних частинах „Українського Села". Вони зфільмували відеорепортаж на півгодини, який був висвітлений у телевізії на каналі 22 у січні.

К. Ґатрі ставила питання директорові школи, учням, учителям та особливо батькам. Її зацікавило, що до школи у Чикаґо батьки довозять дітей у суботу на п'ять годин науки не тільки з периферій міста, але й з сусідніх стейтів, Вискансин та Індіяна. Список учнів вказує, що 70 відсотків з них доїжджають. Ця посвята батьків та учнів стала головною темою її інтерв'ю.

На прикладі однієї родини вона показала щосуботній порядок дня української родини. Частиною цього відео є інтерв'ю з директором школи Христиною Таран та головою Управи Товариства „Рідна Школа" інж. Нестором Поповичем. Директор школи виклала пляни на майбутнє, а інж. Н. Попович розповів про допомогу та посвяту батьків.

У процесі фільмування викладів у всіх клясах журналістку зацікавила відданість справі молодих 21-річних учителів, які викладають у дошкіллі та 1-ій клясі, ці молоді люди пов'язують власне навчання в університетах з викладами в суботній школі.

Учні 10-ої та 11-ої кляс, з якими було інтерв'ю, визнали, що додатковий шостий день науки не є легким, але за це винагородою є знання мови, культури та географії України. Американські університети дають мовний кредит учням, якщо вони закінчать 11-ту клясу і здадуть матуру.

На закінчення цього відео К. Ґатрі зфільмувала молодші кляси. Чудові маленькі діти приготовлялись до шкільної ялинки, їх кількість вказувала, що школа зростає і молоде покоління батьків, виховане в Америці, дбає про виховання своїх дітей.

Висновок цього інтерв'ю: школа існує у наслідок посвяти учителів і батьків та їхньої дружньої праці.

Н. Н.

Державне...

Закінчення зі стор. 3

тися різні ділянки суспільного, наукового, політичного і взагалі громадського життя. І саме конструкція цього історичного фундаменту — це перш за все відповідальність українських істориків, а також неукраїнських дослідників, які вивчають український історичний процес. Не улягає сумніву, що історики в Україні, хоча трохи запізнено (за малими вийнятками) включаються в необхідну реконструкцію усіх періодів української історії, і рівночасно усунуть совєтську партійну історичну науку з усіх наукових установ і університетів та інших академічних установ. Перевидання історичних підручників М. Грушевського й Ів. Крип'якевича в Україні вказує на те, що наукова схема Грушевського вже приймається в Україні. У наших розмовах з істориками Києва, Львова, Дніпропетровська, Ужгороду і інших міст, ми прийшли до узгідненого висновку, що тепер зачинається новий період розвитку української наукової національної історіографії, яка розбудовується спільними силами істориків в Україні і діяспорі. Це, що УІТ понад 25 років було репрезентантом незалежної української історичної науки і стояло на сторожі наукової правди про Україну, говорить само за себе. І тут, на нашу думку, крім опрацювання монаграфічних нарисів присвячених усім періодам історії України і шкільних підручників, треба рівночасно зайнятися виготовленням фундаментальних довідкових видань, зокрема „Словника історії України" і „Історичної бібліографії України" та інших важливих довідкових публікацій. Також спільними силами істориків України і діяспори треба опрацювати новий академічний нарис історії України побудований на схемі М. Грушевського, яка була визнана українськими істориками в 1920-их роках, а також в 1930-их поза совєтською Україною, за наукову схему історії України. Як відомо, цю схему історики доповнювали в 1960-их і 1970-их і пізніших роках і їхні праці головно містилися на сторінках „Українського Історика". І вкінці бажаємо нагадати ще один наш обов'язок: — вже найвищий час долю знищених і репресованих українських істориків в сталінській добі і пізніших часах. Треба опублікувати відповідні архівні матеріяли про їхню долю і їхню смерть. Це наш священний обов'язок!

Це лиш декілька думок, побажань з нагоди ювілейного року Михайло Грушевського, державного відродження України і сьогоднішніх завдань хоронителів і творців історичної правди України. Віримо, що історики гідно виконають свій обов'язок.

Любомир Винар

ЗАКЛИК
ДО ВСІХ КОЛИШНІХ УЧЕНИЦЬ ГІМНАЗІЇ СЕСТЕР ВАСИЛІЯНОК У ЛЬВОВІ

В грудні 1992 року припадає сторіччя від народження нашої прекрасної учительки д-р Олени Степанів-Дашкевич, славного січового стрільця. Як довідуємося з листа її сина Ярослава, якого пам'ятаємо малим хлопчиком, у Львові плянують перевидати її книжку „Сучасний Львів", як теж вмурувати пропам'ятну таблицю на домі, де жила покійна, при вул. Козацькій 11 а, як рівнож відкрити меморіяльну кімнату, в якій вона померла. Хочуть рівнож поставити на могилі пам'ятник (вже є деякі проєкти). Вже тепер заснується комітет для здійснення цих плянів, тому син дуже просить, щоби такі комітети зорганізували в Америці і Канаді, щоб вони допомогли здійснити ці чудові пляни.

Ми свято віримо, що наші дорогі товаришки відгукнуться щедро на цей заклик, бож чудовий педагог, справжня для нас мати, віддавший січовий стрілець, яка заміняла родинне тепло і гурт шкільних товаришок за тверде вояцьке життя і сіру стрілецьку шинелю. Це безсумніву найкраща і найбільш цікава частина її життя, де проявила себе не меншою героїнею, боєвою постаттю за подібні постаті інших народів. Віденські газети, а головно „Ноєс Вінер Тагблят" в ч. 13 з 13-го січня 1915 року під великим наголовком „Українка — герой" дуже докладно насвітлив постать молоденької дівчини, яка з любови до Батьківщини, переборовши тисячі труднощів, виконує військову службу серед Українських Січових Стрільців і за відвагу в боях була відзначена медалею хоробрости. Смілива ця дівчина-студентка університету має вже за собою ступінь кадета і напевно здобуде вищу старшинську ранґу. Єдина в Европі ця молоденька дівчина-кадет від самого початку війни перебуває у чинній армії" (дальше слідувало велике інтерв'ю з нею).

І ми, колишні учениці св. п. д-р Олени Степанів, повинні щедро відгукнутись на заклик її дорогого сина, який гідно і велично хоче відзначити 100-річчя з дня народин своєї славної матері.

Дуже просимо якнайскорше надсилати свої пожертви, бо всі ці пляни у великій мірі залежні від нашої фінансової допомоги. Списки жертводавців, як і других, бажаючих долучитись до цього прекрасного діла, будуть поміщені на сторінках „Свободи".

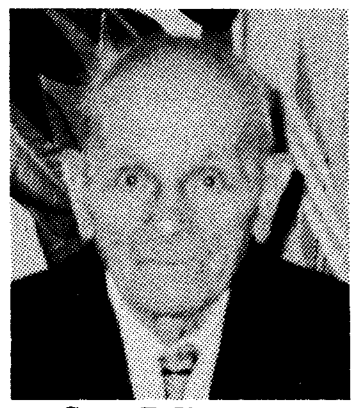
Чеки просимо посилати на адресу Ділового Комітету, який діє на Америку.

Стефанія Бернадин (голова), 831 N. 21st, St., Philadelphia, Pa. 19130.

Люба Прокоп, 58 E. 7-th., St., New York, N. Y. 10003.

Рівнож прохаємо наших зв'язкових перевести збірки у їхніх місцях. Товаришок з Канади просимо пересилати свої пожертви на адресу проф. Дарії Вергановської-Винників, 45 Cliveden Ave., Toronto, Ont. M8Z 3M7 Canada.

Останній з могіканів

Св. п. Т. Кокорудз

Хто читав повість визначного американського письменника Феннімора Купера „Останній з могіканів", той може собі усвідомити, що серед українців маємо також „могіканів". А цим титулом „могікана" зображуємо тих наших побратимів по зброї, які в рядах леґіону УСС, УГА і армії УНР боролися в 1917—21 роках за волю України.

Одного з тих українських „могіканів" св. п. Теодора Кокорудза ми попрощали недавно у вічну дорогу. 12-го листопада 1991 року з волі Всевишнього відійшов у вічність наш дорогий побратим якого ми знали, як відданого українського патріота, що ціле своє трудолюбиве життя присвятив ідеї визволення свого народу. Так склалися обставини, що на цвинтарі в Амстердамі, Н. Й., спочивають його товариші визвольних змагань і колишні члени комбатантської організації ОбВУА сот. С. Гнатковський, пор. Дмитро Олійник, хор. о. Лев Ліщинський і тепер він. Вони будуть пригадувати нам про славетні події нашої визвольної боротьби.

Життєвий шлях покійного чет. Т. Кокорудза був позначений великими перешкодами і зусиллями, щоб осягнути свою намічену ціль життя. Він народився 30-го жовтня 1989 р. в селі Боляновичі, повіт Мостиська, Західня Україна. Початкову школу закінчив у рідному селі. За порадою місцевого пароха, який побачив непересічні здібности юнака і, обіцюючи свою фінансову допомогу, переконав його родичів післати сина до гімназії в Перемишлі, яку він закінчив іспитом зрілости в 1910 році.

Покликаний до австрійської армії в 1916 р., він закінчив старшинську школу і був призначений командиром частини 89-го полку піхоти. В 1918 р. зголосився до УГА і в ранзі четаря був командантом сотні в групі Крукевича. В рядах УГА перебув всі фази визвольної боротьби.

Повернувшись до своїх рідних сторін після закінченню програної боротьби з ворогами України, зазнав переслідування і нагуки польської поліції, але основною мрією залишилося бажання здобути вищу освіту, яку завдяки польському режимові неможливо було здійснити в Галичині. Однак маючи у Кракові свого стрийка, який працював там на залізниці, переїхав до нього і у Краківському університеті закінчив правничі студії.

Повернувшись у рідні сторони, в Радимні відкрив власну адвокатську канцелярію, яку провадив від 1939 до 1941 року. Від 1942 до 1944 року працював у міському суді в Сокалі.

В 1944 році, перед большевицькою навалою, покинув рідні сторони і разом з тисячами втікачів переніс усі злигодні скитальського життя. У 1949 р. приїхав до ЗСА і поселився в Амстердамі, Н. Й., де пробув до кінця життя. Не була для нього перешкодою тяжка фізична праця, бо він із своїм притаманним оптимізмом поринає у вир громадської праці. Будучи глибоко релігійною людиною, належав до місцевої української католицької парафії св. Миколая, був членом СУК „Провидіння", від. УККА, Українського Клюбу, довголітним секретарем від ділу ОбВУА і постійним передплатником „Вістей Комбатанта" та інших видань, а при тому мав свою українську бібліотеку. У ставленні до своїх друзів і приятелів завжди був зрівноважений, ввічливий, скромний, а особливо полонила його сердешна усмішка.

Панахиду відправив парох місцевої церкви о. Роберт Бачо в середу, 13-го листопада, в похоронному заведенні Россі, а 15-го листопада похоронено його на парафіяльному цвинтарі в Амстердамі, Н. Й. Під час Панахиди пра вкритій національним прапором домовині почесну стійку несли колишні дивізійники Ярослав Дулиш і Богдан Науголник. Прощальне слово виголосив секретар відділу „Провидіння" Мирослав Юрчук. На цвинтарі під час похорону пролунав вояцький апель сурмача, а на домовину покладено грудку землі з України, яку привіз Ярослав Дулиш. Прапор передано родині покійного на руки його кузинки Ольги Лаби. По похороні в Українському Клюбі відбулася тризна, на якій присутні обмінялися теплими спогадами про покійного побратима Т. Кокорудза. При цій нагоді зібрано на українських інвалідів 122 дол., з чого 30 дол. призначено на пресовий фонд „Вістей Комбатанта". Від родини зложив подяку всім присутним на тризні Зенон Іванонько.

Осип Труш

ЗВЕРНЕННЯ
ДО КОЛИШНІХ МЕШКАНЦІВ ДРОГОБИЧА Й ОКОЛИЦІ

Дорогі земляки!

Як вам відомо, заходом Центрального Комітету Дрогобиччини вже видано три томи „Дрогобиччина — земля Івана Франка". Але тому, що залишилося багато цінних матеріялів, які не були поміщені в згаданих виданнях, то під час XI З'їзду дрогобичан в червні 1991 року вирішено видати четвертий том. На редактора запрошено проф. Махайла Шалату з Дрогобича і йому вже передано більшість згаданих матеріялів до опрацювання.

Знаємо, що дехто з дрогобичан, щоби не пошкодити родині під час большевицької окупації, тримав цінні матеріяли, спомини та фотографії історичної ваги. Тому прохаємо вас, якщо маєте щось важливого до поміщення в четвертому томі, то вишліть нам перед 30-им квітня 1992 року на адресу голови комітету С. Гавриша.

При тому інформуємо вас, що до нашого комітету звернулося за допомогою Дрогобицьке Товариство Захисту Дітей-Інвалідів „Надія". Головою комітету є Ірина Павлішак. Немічним дітям є потрібні інвалідські візки. Прохаємо о щедрі пожертви, які просимо висилати на адресу касира комітету Р. Микити. Адрес касира: Roman Mykyta, 357 South Parkway, Clifton, N. J. 07014. Адреса голови: Stepan Hawrysz, 155 Erdenheim Rd., Philadelphia, Pa 19918

З діяльности Українського Релігійного і Культурного Осередку ім. св. Андрія в Норт Порті

Вшанування роковин 22-го січня відбулося в залі осередку якраз у середу, 22-го січня.

Після того, як М. Андрушко відспівав американський гимн, Валентина Мушинська відкрила свято і нав'язала до референдуму і вибору Президента через шлях від 22-го січня до 1-го грудня 1991 року і закінчила віршем Володимира Сосюри „Любіть Україну".

Василь Мельничин відспівав „Жита" Гнатишина в тональності, яка якраз підходить до його тенорового звучання голосу. В другій пісні Гнатишина „Мамо моя" він чарував присутніх своїми високими тонами, а третя пісня „Надії" Лопатинського випала чи не найкраще завдяки добрій інтерпретації. Публіка сприймала виступ В. Мельничина грімкими оплесками. Громада в Норт Порті щаслива, що має такого співака, який завжди допомагає своїм співом в імпрезах.

Люся Арвін віддеклямувала власний вірш про маму своїм приємного тембру голосом.

Роман Шраменко вийнятково добрий промовець. Кожна його промова, яку доводилось нам чути, цікава, не трафаретна, з глибокою аналізою теми.

Хор під батутою Павла Грабовича виконав три пісні: „Вкраїно мати" Стеценка, „Україно зоре" Є. Козака (це цікаво побудована композиція) і „Живи, Україно" Гайворонського, в якій особливо гарно прозвучали альти. На закінчення присутні відспівали „Ще не вмерла Україна."

29-го січня відбулись Загальні збори Осередку, які вела Президія у складі: В. Борискевич — голова, Кириченко — заступник і Р. Шраменко — секретар. Голова М. Андрушко подав вичерпний звіт про багатогранну діяльність: відзначення національних річниць, доповіді, виступи мистців з України, фільми, чайні вечори, збірки і висилка фондів в Україну, а одягу до Бразилії, провадження бібліотеки, забави, свят-вечірні і великодня зустрічі, кожної п'ятниці вечері з варениками, участь у міжнародному фестивалі в Порт Шорлоті, виготовлення петицій і збірка підписів на них для висилки до конґресменів і сенаторів у справі визнання незалежности України.

Звітували теж касири: Пелячек, Белендюк, секретарка Ковальська й інші. Запам'ятався виступ Йосипа Іваніва, який дописує до англомовних газет, оформляє петиції до президента, Конґресу, Сенату і має функцію політичного референта осередку. Він скаржився, що наші люди нерадо підписують петиції, іґнорують справу інтервенції і байдуже ставляться до них. Йосип Лисогір в дискусії зазначив, що коли були „гарячі справи" Хорватії і України, то до Уряду ЗСА надійшло понад 800 листів від хорватів, а тільки 160 від українців. Одним словом, „як дбаємо, так маємо". Не нерікаймо на інших, лише на себе. Осередок має 400 членів, але не всі заплатили вкладку.

Після дискусії над звітами на внесок голови Контрольної комісії Ваверчука уділено абсолюторію уступаючій Управі. Номінаційна комісія запропонувала листу нової управи, яку очолив М. Андрушко і яку прийнято. У пропозиціях на майбутнє подано, що потрібно людини, господині чи господаря, щоб відповідав за кухню, де готуються страви, без яких бенкети і щотижневі вечори були б неможливі, а вони не лише приносять дохід, але й дають змогу членам і гостям поїсти смачно, зустріти приятелів і знайомих та погуторити.

Молитвою і піснею „Де згода в сімействі" закінчено збори.

Ніля Стецьків

У ПОНЕДІЛОК, 10-ГО ЛЮТОГО, 27-літня американка Бонні Блейр, із місцевости Шампейн в Іллиной, на зимових Олімпійських Ігрищах у Альбертвіллі, Франція, на своїх швидких лижвах в'їхала в олімпійську історію, здобуваючи першу для ЗСА золоту медалю в цьогорічних олімпійських змаганнях. Американська лижварка у перегонах на віддалі 500 метрів оборонила своє олімпійське першенство за 40.33 секунди і тим самим стала першою жінко, що здобула першенство у 500-метрівці у двох зимових Олімпіядах, підряд що є рекордом.

В ЄРЕВАНІ ОГОЛОШЕНО конкурс на створення першого поштового значка Республіки Вірменія. На значку має бути зображена гора Арарат, триколірний національний прапор і фіґурувати слово „ Вірменія" на вірменській і англійській мовах.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу НЮ ЙОРК, Н. Й.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в четвер, 27-го лютого 1992 р., о год. 6:30 веч. в Домівці Товариства „Самопоміч"
98 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати, та по два делеґати наступних Відділів:

5, 6, 8, 16, 19, 86, 130, 158, 184, 194, 200, 203, 204, 205, 211, 212, 256, 267, 293, 325, 327, 361, 433, 435, 450, 455, 457, 485, 489.

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьмуть участь:

Уляна М. Дячук, головний предсідник УНС
Володимир Сохан, головний секретар УНС
Олександер Ю. Благітка, головний касир УНС
д-р Василь Лучків, головний радний УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

д-р Василь Лучків, *голова*
Михайло Юзенів, *секретар* **Іван Хома,** *касир*

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ ОКРУГИ:

д-р Іван О. Флис **Микола Хоманчук**

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу ДІТРОЙТ, Миш.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в неділю, 1-го березня 1992 р. о год. 3-ій по пол. в залі Українського Культурного Центру
26601 Ryan Rd., Warren, Mich.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати, та по два делеґати наступних Відділів:

20, 75, 82, 94, 146, 165, 167, 174, 175, 183, 235, 292, 302, 303, 309, 341, 463, 504

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово головного секретаря УНСоюзу ВОЛОДИМИРА СОХАНА
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьме участь:

Володимир Сохан, головний секретар УНС

ЗА УПРАВУ ОКРУГИ:

Д-р Олександер Серафин, голова
Роман Лазарчук секретар **Ярослав Базюк** касир

Ялинка нюйоркської Округи СУА

20-го грудня в домівці СУА в Ню Йорку, як і минулими роками, відбулося святочне засвічення ялинки. Увечорі зібралися союзянки та гості, і голова Окружної Управи СУА Надія Савчук привітала присутніх — голову СУА Марію Савчак, о. Теодозія Ільницького, президента кредитівки „Самопоміч" в Ню Йорку Богдана Кекіша, д-ра Івана Сєранта, д-ра Петра Ґоя, голову Т-ва „Лемківщина" п. Гарайду, голів і членів СУА та їхні родини. Н. Савчук сказала, що це вперше присвячуємо цю ялинку самостійній, вільній Україні і що ми повинні далі інтенсивно помагати Україні в її розбудові.

Стефанія Косович вела дальшу програму. Вона попросила голів Відділів прикрасити ялинку власноручно зробленими прикрасами і засвітити її. Присутні заколядували „Бог предвічний", а тоді виступив оперний співак Роман Цимбала з України, який при акомпаньяменті піяніста Дмитра Поліщука проспівав кілька пісень. Редактор „Нашого Життя", журналу СУА, Ірина Чабан прочитала вірші — Романа Чорнобіля „Різдвяна містерія" та Романа Завадовича „Іде коляда до нас у гості", а внучка голови 1-го Відділу СУА Л. Маґун — маленька Лариса Гурин заспівала дві колядки.

При каві й солодкому присутні сиділи ще довго і колядували під проводом Стефанії Косович — культурно-освітньої референтки Окружної Управи. До тисяч засвічених ялинок Ню Йорку, у домівці СУА, в українській його дільниці на Другій авеню, долучилася ще одна освітлена, спеціяльна ялинка.

О. Ю.

ДЕЯКІ ЯПОНСЬКІ автомобільні фірми заявили, що застановляються над можливістю піднесення цін за свої автомашини у ЗСА. Таке потягнення може дорого обійтися бажаючим набути японські авта, але аналітики уважають, що це також може дати можливість американським автомобільним фірмам здобути знову бодай частину свого раніше втраченого ринку.

Від техніки...

(Закінчення зі стор. 1)

ської кераміки у власній фірмі „Глек", про яку її власник нам також розповідає. Яке є зацікавлення цією димленою керамікою бачимо із статті у журналі „Пам'ятки України", що її він нам залишає. Показується, що вже в 1984 році на міжнародній керамічній виставці в Італії був представлений різноманітний посуд зі села Гавареччина на Львівщині, а фото одного з вазонів увійшло до каталогу найкращих керамічних виробів мистецтва Европи. Значить ця кераміка здобула визнання Европи і тому її треба якнайширше плекати в оригінальній незмінній красі.

Які ще пляни у цього незвичайного подружжя Керницьких?

На це питання Я. Керницький відповідає просто: „Ми прагнемо заснувати у Львові музей-ґалерію українського народного одягу і виставляти його по всьому світі, щоб показати його унікальність, вишуканість і багатогранність, а з тим і українську культуру та незламаність нашого народу".

Для нас все ще не дуже зрозуміле дивна пов'язаність тих елементів — інженерії, політики, купецтва, але Я. Керницький каже нам із переконанням: „Не дивуйтеся так, бо політика і економіка — це також мистецтво".

Україна...

(Закінчення зі стор. 1)

фізичної культури і спорту Львівського виконавчого комітету, а також з представниками з Івано-Франківського — заслуженим тренером України Яремою Фронарєм і головою Української Спортової Асоціяції Романом Гірняком.

В усіх своїх розмовах і інтерв'ю О. Зінкевич з'ясовував становище УСЦАК і Олімпійської комісії СКВУ: українська діяспора може лише тоді організувати фінансову допомогу для олімпійської дружини України, коли вона буде в літній Олімпіяді в Барсельоні брати окрему і незалежну участь, не входячи в склад жодної „об'єднаної дружини". Українська дружина має виступати в Барсельоні під своїм національним синьо-жовтим прапором і під час вручування медалів українським переможцям має бути виконуваний український національний гимн „Ще не вмерла Україна". Компромісовим міг би бути виступ українських спортсменів в „об'єднаній дружині", але лише в дружинових видах спорту.

Під час розмов з В. Борзовим узгіднено видання англійською мовою книжки „Українські олімпійські чемпіони", яка була б розповсюджена в Барсельоні і яку мала б фінансувати українська діяспора. Рівнож О. Зінкевич домовився з редакторами „Спортивної Газети" Д. Олександренком і В. Пожиловою про спільне видання цієї ж книжки (його авторства) українською мовою після Олімпійських Ігор.

В останніх днях січня стало відомо, що Л. Кравчук відбув зустріч з президентом В. Борзовим і Я. Кендзьором, на якій заявився безкомпромісово щодо участи Украни в літній Олімпіяді окремо і самостійно, і виявив бажання поїхати на Олімпіяду в Барсельоні.

ПОДІБНЕ, АЛЕ... НЕ ЦЕ СЛОВО

У статті Олександра Серафина п.з. „'Шокова терапія' у практиці" („Свобода", ч. 22, з 4-го лютого ц.р.) замість „'Шовкова терапія' повинно бути "шокова терапія". — Ред.

Літературний...

(Закінчення зі стор. 2)

обох поезіях зображений трагізм і оптимізм у житті людини. У першій поезії трагізм від звіря-людини, що масово нищила людей, в другій-стихія природи, землетрус, що нищив людину і її здобутки. Однак в обох поезіях пробивається віра у вічність і незнищимість людини. Філософські медитації і рефлексії характеризують цю збірку як і попередню, але є в ній щось нове. Замість інтимної лірики, кохання, людського почуття, приходять моменти біографічні покоління поетеси, яке зростало в огні Другої світової війни і в повоєнних руїнах. Тут слідна відмінна форма вірша, який дістає вільну, раціоналістичну, розповідно-речитативну форму. Можна б сказати, що Марта Тарнавська у збірці „Землетрус" створила образ ліричної героїні. „Американський триптих" — це розповідь про виїзд її героїні з Европи до Нового світу і пристосування до нього. Героїня бачить, що тут росте бузок і роздає пахощі. І тут народжується нове життя, але одухотворене материнство треба ще доповнити культурою і наукою. Хоч героїня кріпко вросла в Новий світ, а однак...

...крізь вікна, у темряві
міста
увижались мені, наче
привид
наддніпрянські фата-
морґани,
криті золотом бані
столітні
мого рідного Єрусалиму.

Тому вона іде відвідати країну своїх батьків. З цієї подорожі в Україну постав цикл „Травелог". Це гарні ліричні мініятюри, сповнені радости і туги, тривоги і гніву. Гнів і розпука постають у героїні під час звиджування Полтавського історичного музею, де обкрадено українську національну культуру.

Своїми двома збірками Марта Тарнавська утвердила своє місце серед найкращих поетів української діяспори. Критика однозгідно ствердила, що в українську літературу ввійшла зріла поетеса.(Відомості ці про поетичну творчість М. Тарнавської використані з рецензії Г. Костюка в журналі „Нові дні", Торонто, грудень 1982 рік).

Літературний вечір Марти Тарнавської відбудеться заходом 43-го Відділу СУА, 21-го березня 1992 року, о год. 4:30 по полудні в авдиторії Українського Освітньо-Культурного Центру. В програмі: відкриття — голова 43-го Відділу Анна Максимович; слово про авторку — проф. — д-р Леонід Рудницький; читання творів — актори Іванна Кононів і Ліза Чепіль та авторка. В музичній частині пісні до слів Марти Тарнавської, музика Гуміловича — виконує Катря Оранська-Петик при акомпаньяменті Мстислава Петика. Ведуча вечора — Людмила Чайківська.

Після програми — зустріч з авторкою за перекускою. Союзянки 43-го Відділу СУА щиро запрошують громадянство взяти участь у цій імпрезі.

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 2.

Я. Пацлавська, Самерсет, Н.Дж.	20.00
М. Бах, Ню Йорк	15.00
К. Житинська, Парксвил	15.00
д-р І. Лишпинський, В. Бетесда	15.00
В. Никифорук, Джексон Гайтс	15.00
К. Білон, Пітсбурґ	10.00
К. Боковець, Ґарфілд	10.00
М. Ґеревайко, Чикаґо	10.00
Я. Козак, Гантінґдон Веллей	10.00
В. Леник, Рочестер	10.00
І. Сєрант, Ню Йорк	10.00
М. Щербанович, Джемейка Плейн	10.00
М. Суський, Форест Гилс	7.07
Г. Гаврилюк, Джерзі Сиyі	5.00
М. Гладка, Нюарк	5.00
С. Дудра, Стемфорд	5.00
В. Завійський, Піскетевей	5.00
Й. Іванів, Венис	5.00
А. Калинович, Джерзі Ситі	5.00
С. Карлатович, Парма	5.00
П. Козак, Філядельфія	5.00
Е. Майбо, Ірвінґтон	5.00
А. Моряк, Джерзі Ситі	5.00
В. Мудрий, Саннісайд	5.00
М. Романів, Норт Берґен	5.00
Р. Савицький, Вудгейвен	5.00
В. Саміленко, Свартмор	5.00
А. Скоробогатий, Елмгирст	5.00
С. Чайковська, Філядельфія	5.00
А. Павлівець, Квінс Виледж	2.00
О. Клецор, Норт Брансвик	1.00

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЕВА ХАЛЯНИЧ член УНС Відд. 38-го Т-ва ім. св. Миколая в Обирн, Н.Й. померла 18-го листопада 1991 року на 95-му році життя. Нар. 15-го листопада 1896 року в Австрії. Членом УНС стала 1920 року. Залишила у смутку Волтера Халяник. Похорон відбувся 20-го листопада 1991 року на цвинтарі св. Йосифа в Обирн, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

МАРІЯННА ПРИСЯЖНЮК член УНС Відд. 467-го в Джонставн, Па. померла 31-го жовтня 1991 року на 83-му році життя. Нар. 26-го червня 1908 року у Вест Вірджінія, ЗСА. Членом УНС стала 1958 року. Залишила у смутку Маріон Спрінч, Анди і Самсон Присяжняк. Похорон відбувся на цвинтарі Бенсгоф Гілл в Джанставн, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ЕВА КОГУТ, член УНС Відд. 20-го в Дітройті, Миш. померла 17-го жовтня 1991 року на 80-му році життя. Нар. 1911 року в Улазів, Україна. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку дочку Марійку Когут, сина Стефана з дружиною Ромою, невістку Дженеве Когут, 6 внуків і 6 правнуків. Похорон відбувся 22-го жовтня 1991 року на цвинтарі Мт. Олівет в Дітройті, Миш.

Вічна Їй Пам'ять!

Р. Куропась, секр.

Марта Звенислава БІЛИНСЬКА чнен УНС Відд. 25-го в Джерзі Сиfі, Н.Дж. померла 21-го жовтня 1991 року. Народжена 1936 року у Львові, Україна. Залишила у смутку мужа Олеґа, доньку Ліду, синів: Романа і Павла з дружиною Сандрою; маму Софію Крупку, сестру Харитину Саланцік з донькою Софією і тещу Анну Білинську. Похорон відбувся 26-го жовтня 1991 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

РОМАН САВЧАК член УНС Відд. 430-го Т-ва „Дністер" у Філядельфії, Па. помер 6-го грудня 1991 року на 84-му році життя. Нар. 1908 року у Львові, Україна. Членом УНС став 1961 року. Залишив у смутку дочку Галину Кутко з мужем Богданом і дітьми; сина Юрія з дружиною Петрусею і дітьми. Похорон відбувся 11-го грудня 1991 року на цвинтарі Св. Марії на Факс Чейсі у Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Микола Пришляк, секр.

МОТРЯ АВГУСТОВИЧ член УНС Відд. 385-го Т-ва „Запорозька Січ" в Міннеаполіс, Мінн. померла 4-го вересня 1991 року на 76-му році життя. Нар. 1914 року в Полтаві, Україна. Членом УНС стала 1951 року. Залишила у смутку сина Романа з родиною та ближчу і дальшу родину на Україні. Похорон відбувся 7-го вересня 1991 року на цвинтарі Гетсеманії в Ню Го, Мінн.

Вічна Їй Пам'ять!

Мирон Крамарчук, секр.

ОНИСИМ ВРУБЛІВСЬКИЙ член УНС Відд. 301-го Т-ва ім. Дмитра Вітовського в Чикаґо, Ілл. помер 25-го листопада 1991 року на 93-му році життя. Нар. 1898 року в Україні. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку сина Петра з дружиною Інною, дочку Галину Виґінну, внуків д-ра Юрія з дружиною д-р Патрисією, Андрія з дружиною Джуді та Володимира, правнуків Юрчика та Андрійчика, племінницю Галину Голи з мужем Йосифом та родину в Україні. Похорон відбувся 30-го листопада 1991 року на цвинтарі Елмвуд в Рівер Ґров.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа

МИКОЛА КОППЕРТА член УНС Відд. 292-го ім. св. Івана Хрестителя в Дітройті, Миш. Помер 2-го грудня 1991 року на 75-му році життя. Нар. 2-го грудня 1916 року в селі Конюшки, Рогатин, Україна. Членом УНС став 1953 року. Залишшив у смутку сина Петра, невістку Катерину, двох внуків Михайла і Тоні. Похорон відбувся на цвинтарі св. Ядвіґи, в Дірборн Гайтс, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!

Стелла Федик, секр.

ПЕТРО РАДЬО член УНС Відд. 147-го ім. св. Михаїла в Аллентавн, Па. помер 16-го листопада 1991 року на 74-му році життя. Нар. 31-го серпня 1917 року в Аллентавн, Па. Членом УНС став 1937 року. Залишив у смутку дочку Дану Ен, синів Петра і Роналда, сестру Дольорес Бохнак, братів — Івана, Миколу, Вілліяма і Тараса та семеро внуків. Похорон відбувся 19-го листопада 1991 року на укр. православному цвинтарі св. Марії у Вайтгол Тавншип, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Дженіс Мілінічик, секр.

ПЕТРО МАСЛІЙ член УНС Відд. 120-го Т-ва ім. св. Миколая в Аліквіппі, Па. помер 4-го грудня 1991 року на 72-му році життя. Нар. 1919 року в Польщі. Членом УНС став 1948 року. Залишив у смутку дружину Катерину, сина Джеррі з дружиною Су Енн, двох внуків, три сестри: Магдалину Гопс і Мері Наґран в Польщі і Вікторію Руґаля в Україні. Похорон відбувся 7-го грудня 1991 року на цвинтарі Вудловн Меморіял Парк в Аликвіппі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Е. Матіяш, секр.

ВОЛОДИМИР ОСТРОВСЬКИЙ член УНС Відд. 331-го в Миллвилл, Н.Дж. помер 26-го листопада 1991 року на 85-му році життя. Нар. 1906 року в Тисмениці, Зах. Україна. Залишив у смутку дружину Мирославу, доньку Мотрю Бенсон з мужем Михайлом і внуків Христину, Тересу і Михайлика; сестру Ярославу Дарію Кіналь. Похорон відбувся 29-го листопада 1991 року на цвинтарі Св. Марії в Елкінс Парку, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар